

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog
preduzeća GRAS u 2016. godini**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Sarajevo, juni/lipanj 2017. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:
Hamdija Efendić, dipl. ing. građ.

Koordinacija i obrada:
SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA
e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:
mr.sc. Maida Fetahagić

Šef službe za upravljanje projektima:
Ermina Ćatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:
Emina Kašmo , dipl.ecc.

Priprema i obrada:
Amsal Sobo, dipl. ecc.
Nihada Smajić, ek. tehničar

S A D R Ž A J

Uvod	3
1. Finansijski rezultati poslovanja	4
1.1. Ukupni prihodi.....	6
1.2. Ukupni rashodi	8
1.3 Gubitak	12
2. Sredstva budžeta	15
3. Investicije	16
4. Elementi bilansa stanja	17
5. Zaposlenost i plaće.	22
6. Izvedeni pokazatelji poslovanja.....	26
Rezime.....	29

Uvod

Prema Programu rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2017. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju KJKP GRAS, d.o.o. (u daljem tekstu).

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna, kontinuirano prati poslovanje Preduzeća i preduzima određene mjere.

Materijal je struktuiran tako da pored uvoda i rezimea sadrži: finansijske rezultate poslovanja, cijene prevoznih usluga, sredstva budžeta, investicije, elemente bilansa stanja, zaposlenost i plaće i izvedene pokazatelje.

Materijal sadrži i Aneks o pokazateljima poslovanja i izvedenim pokazateljima za KJKP GRAS i za sva javna komunalna preduzeća Kantona Sarajevo.

U Izvještaju je posebno akcentiran ostvareni finansijski rezultat-gubitak (problemi, uzroci i struktura).

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja KJKP GRAS pokazatelji su komparirani sa pokazateljima ostvarenim na kraju 2014. godine. Pored podataka za KJKP GRAS dati su podaci i za ostala kantonalna javna komunalna preduzeća (Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace) i javna komunalna preduzeća (Vodostan, Komunalac i Trnvo) u cilju cjelovitog sagledavanja njihovog poslovanja.

U pripremi Informacije korišteni su materijali KJKP GRAS-a:

- Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2016.godini
- Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2016.godine
- Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2016.godine
- Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički anex godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2016. godinu)
- Godišnji izvještaj o investicijama za 2016. godinu (Obrazac INV – 01)
- Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2016. godinu
- Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
- Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
- Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
- Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja.

1. Finansijski rezultati poslovanja

U 2016. godini ekonomsko-financijska pozicija KJKP GRAS-a složena je kao i u prethodnoj godini. Naime, nastavljen je trend poslovanja u teškim uslovima i dodatnim ograničavajućim faktorima prije svega sa stanovišta finansijske nelikvidnosti (izvršenja dospjelih obaveza iz ranijeg perioda), nedovoljnog ulaganja u održavanje kapaciteta i obnovu voznog parka, što je uslovalo pad kvaliteta usluga, uspostavljanja adekvatnog tarifnog sistema, smanjenja faktora radne snage itd. Javni prevoz nije riješen sistemski, te je već duži niz godina ugrožena funkcija Preduzeća. Osnovni problem je nedovoljan nivo ostvarenih prihoda za pokriće troškova tekućeg poslovanja

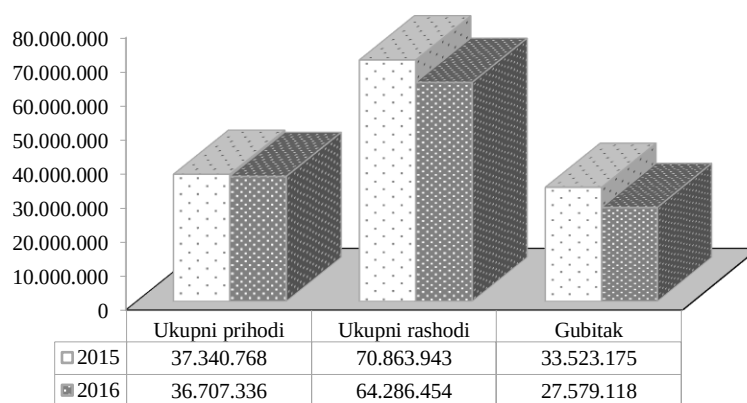
U toku 2016. godine pređeno je 9,5 miliona km što je za 0,3% manje nego u 2015. godini. Vozni park broji 274 vozne jedinice što je za 0,4% (1 vozniha jedinicu) manje nego u 2015. godini. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 21 godina i 7 mjeseci.

U 2016. godini KJKP GRAS ostvario je **ukupane prihode** u iznosu **36.707.336 KM**, što je za 1,7% manje od ostvarenih ukupnih prihoda u 2015. godini.

Ukupni rashodi u 2016. godini iznose **64.286.454 KM** te su smanjeni za 9,3%, od ostvarenih u prethodnoj godini.

U 2016. godini ostvaren je **gubitak** u iznosu od **27.579.118 KM** i manji je za 17,7% u odnosu na ostvareni u 2015. godini.

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS

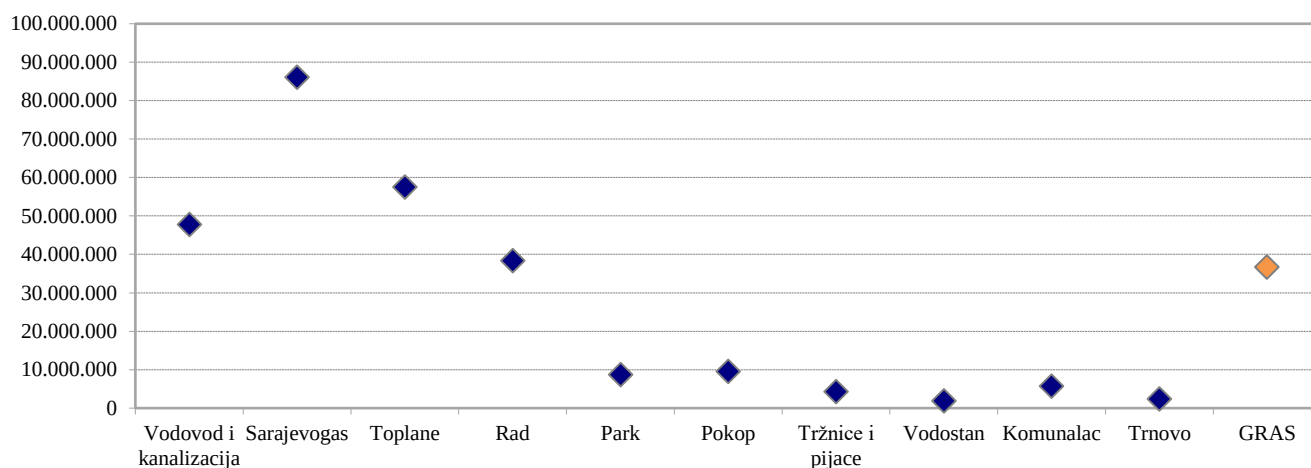

Podaci o prihodu, rashodu, gubitku i dobiti za sva javna komunalna preduzeća data su narednoj tabeli.

Tabela 1.Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM

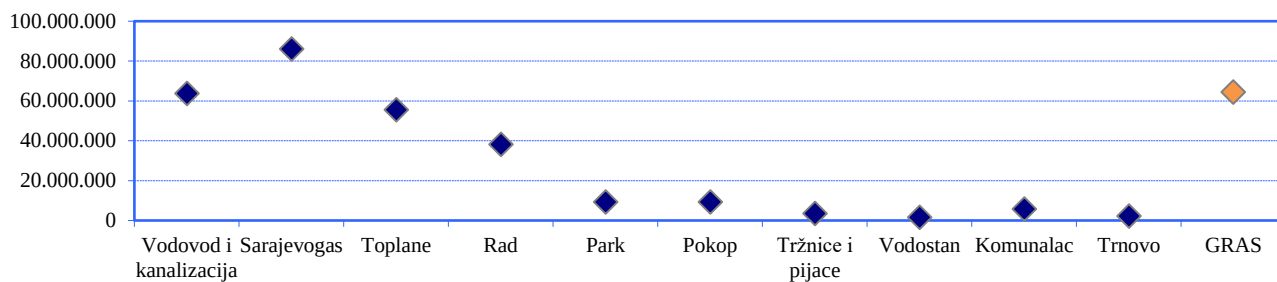
Red. broj	JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks <u>2016</u> 2015	Ukupni rashodi	Indeks <u>2016</u> 2015	Dobit u poslovanju	Indeks <u>2016</u> 2015	Neto dobit	Indeks <u>2016</u> 2015	Gubitak	Indeks <u>2016</u> 2015
1.	Vodovod i kanalizacija	2016.	47.794.041	102,6	63.742.699	103,8					15.948.658	107,4
		2015.	46.572.336		61.426.356						14.854.020	
2.	Sarajevogas	2016.	86.081.706	82,8	86.056.632	79,7	25.074		22.567			
		2015.	103.989.733		108.021.907						4.032.174	
3.	Toplane	2016.	57.521.004	99,9	55.531.115	82,6	1.989.889		1.784.128			
		2015.	57.598.625		67.217.995						9.619.370	
4.	Rad	2016.	38.360.141	100,0	38.179.730	99,7	180.411	233,0	162.370	233,0		
		2015.	38.361.927		38.284.506		77.421		69.680			
5.	Park	2016.	8.755.993	99,5	9.387.501	97,4					631.508	74,7
		2015.	8.795.727		9.641.556						845.829	
6.	Pokop	2016.	9.527.925	96,3	9.302.560	94,3	225.365	836,7	188.513	1300,4		
		2015.	9.894.568		9.867.632		26.936		14.497			
7.	Tržnice i pijace	2016.	4.333.129	111,2	3.499.229	94,3	833.900	450,2	749.283	456,9		
		2015.	3.896.897		3.711.671		185.226		163.993			
8.	Vodostan	2016.	1.857.709	118,8	1.694.420	101,9	163.289		146.960			
		2015.	1.563.775		1.662.079						98.304	
9.	Komunalac	2016.	5.720.936	124,2	5.735.994	126,3					15.058	
		2015.	4.605.255		4.542.234		63.021		63.021			
10.	Trnovo	2016.	2.421.757	390,9	2.257.317	461,8	164.440	125,9	147.948	116,6		
		2015.	619.496		488.851		130.645		126.857			
Ukupno		2016.	262.374.341	95,1	275.387.197	90,3	3.582.368	741,3	3.201.769	730,9	16.595.224	56,4
		2015.	275.898.339		304.864.787		483.249		438.048		29.449.697	
11.	GRAS	2016.	36.707.336	98,3	64.286.454	90,7					27.579.118	82,3
		2015.	37.340.768		70.863.943						33.523.175	

Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM)

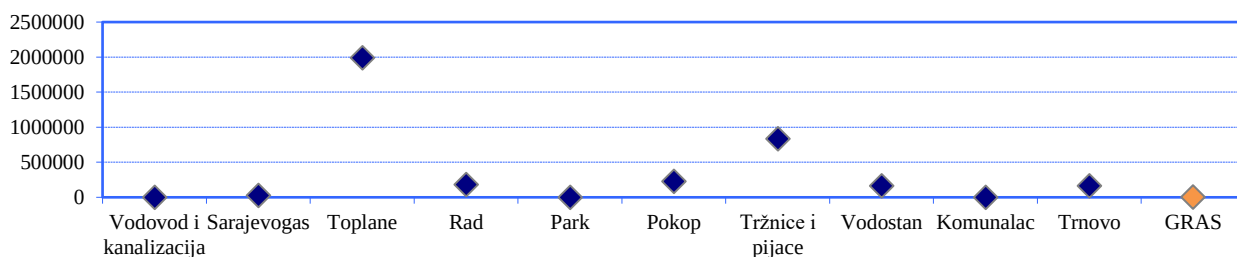

Prema visini ostvarenog ukupnog prihoda u 2016. godini KJKP GRAS ima rang 5 iza KJKP Sarajevogasa, KJKP Toplana, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad.

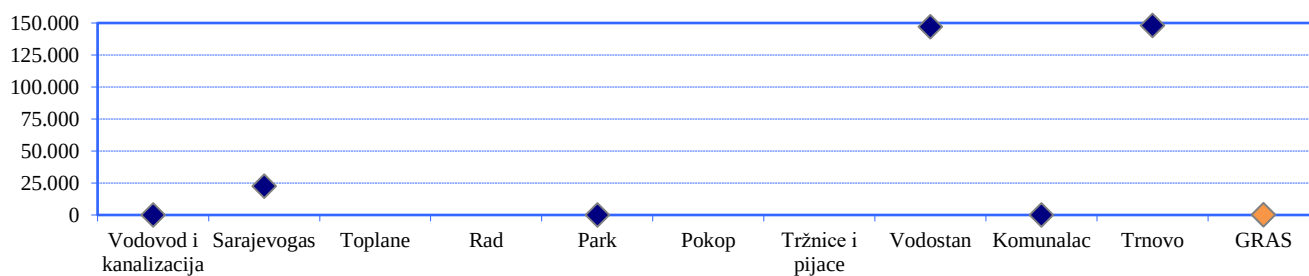
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM)

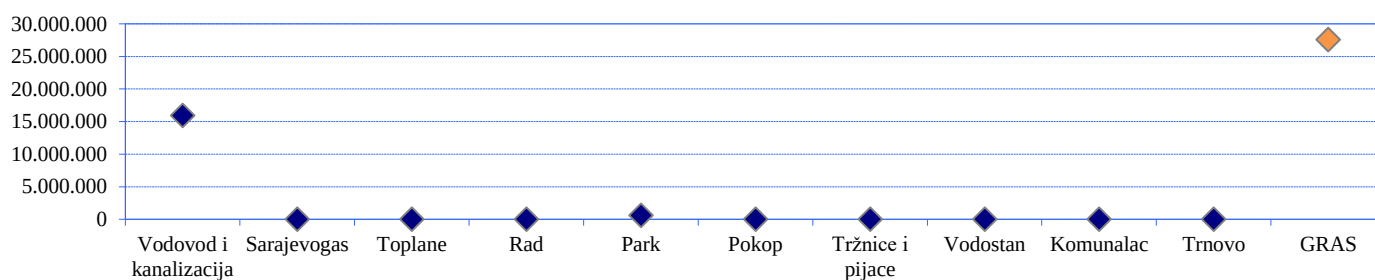
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM)

Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM)

Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2016. (u KM)

Ukupni rashodi pozicioniraju Preduzeće na rang 2 iza KJKP Sarajevogasa. Prema visini gubitka Preduzeće je na rang 1, ostvaruje najveće gubitke koji su u nivou ukupnih gubitaka KJKP i JKP.

1.1. Ukupni prihodi

U 2016. godini ostvareni ukupni prihodi Preduzeća su 36.707.336 KM i manji je za 0,6% u odnosu na 2015. godinu.

Prihod od osnovne aktivnosti manji je za 1,9% u odnosu na ostvareni u 2015. godini. U strukturi formiranja ukupnog prihoda Preduzeća u 2016. godini prihodi od osnovne aktivnosti učestvuju sa 98,1 %.

U prihodima od poslovnih (osnovnih) aktivnosti uključene su subvencije iz Budžeta Kantona kako je dato u Izvještaju o poslovanju Preduzeća za 2016. godinu (april 2017.). Pored prihoda osnovne djelatnosti (prevoz putnika) ostvareni su i prihodi od usluga trećim licima od 1.313.457 KM, koji su u odnosu na 2015. godinu smanjeni za 12,4%.

Ukupni prihodi od prevoza putnika sa subvencijama iznose 28.001.284 KM i manji su za 5,1% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, prihodi od pojedinačnih karata je ostvaren od 7.580.404 KM i manji su za 5,3%, prihod od mjesečnih i višemjesečnih karata koje plaćaju putnici bez subvencije ostvaren je od 12.299.622 KM i manji su za 5,6%. Prihod od subvencija iznosi 8.122.258 KM i smanjen je za 4,1% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnog prihoda od prevoza putnika, učešće prihoda od pojedinačnih karata od 27,0%, prihode od mjesečnih karata sa subvencijom 71,8% (prihod od mjesečnih karata 42,7%), a prihod od višemjesečnih i godišnjih karata 1,2%, što dovoljno govori o veoma nepovoljnom odnosu posebno kada se radi o mjesečnim prevoznim kartama.

Prihodi od finansiranja smanjeni su za 7,1% u odnosu na 2015. godinu, a ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 0,2%.

Ostali prihodi su veći 15,5% u odnosu na 2015. godinu, a ukupnom prihodu Preduzeća učestvuju sa 1,3%. KJKP Sarajevogas, KJKP Toplane, KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad ostvaruju veći prihod od KJKP GRAS-a.

Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM

R. Br.	JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks <u>2016</u> 2015	Prihodi od finansiranja	Indeks <u>2016</u> 2015	Ostali prihodi	Indeks <u>2016</u> 2015	Ukupni prihodi	Indeks <u>2016</u> 2015
1.	Vodovod i kanalizacija	2016.	43.546.494	101,1	448.750	287,7	3.798.797	114,2	47.794.041	122,3
		2015.	43.089.060		155.955		3.327.321		46.572.336	
2.	Sarajevogas	2016.	85.396.946		72.912	24,6	611.848	132,4	86.081.706	84,5
		2015.	103.231.421		296.186		462.126		103.989.733	
3.	Toplane	2016.	54.091.595	99,7	203.003	131,2	3.226.406	101,7	57.521.004	101,9
		2015.	54.272.931		154.675		3.171.019		57.598.625	
4.	Rad	2016.	37.129.789	99,8	286.825	86,9	943.527	112,7	38.360.141	89,5
		2015.	37.194.928		330.121		836.878		38.361.927	
5.	Park	2016.	8.682.205	99,5	87	8,6	73.701	103,6	8.755.993	92,3
		2015.	8.723.576		1.012		71.139		8.795.727	
6.	Pokop	2016.	9.486.961	95,9	82	154,7	40.882	1712,7	9.527.925	95,8
		2015.	9.892.128		53		2.387		9.894.568	
7.	Tržnice i pijace	2016.	4.326.313	111,0			6.816	1122,9	4.333.129	97,0
		2015.	3.896.290				607		3.896.897	
8.	Vodostan	2016.	1.848.720	118,5			8.989	258,6	1.857.709	99,1
		2015.	1.560.299				3.476		1.563.775	
9.	Komunalac	2016.	5.536.959	131,8	5.585	223,1	178.392	44,4	5.720.936	105,3
		2015.	4.201.190		2.503		401.562		4.605.255	
10.	Trnovo	2016.	2.421.086	392,6	7	175,0	664		2.421.757	75,4
		2015.	616.635		4		2.857		619.496	
Ukupno		2016.	252.467.068	94,7	1.017.251	108,2	8.890.022	107,4	262.374.341	95,1
		2015.	266.678.458		940.509		8.279.372		275.898.339	
11.	GRAS	2016.	36.138.914	98,1	80.503	92,9	487.919	115,5	36.707.336	98,3
		2015.	36.831.555		86.617		422.596		37.340.768	

Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %

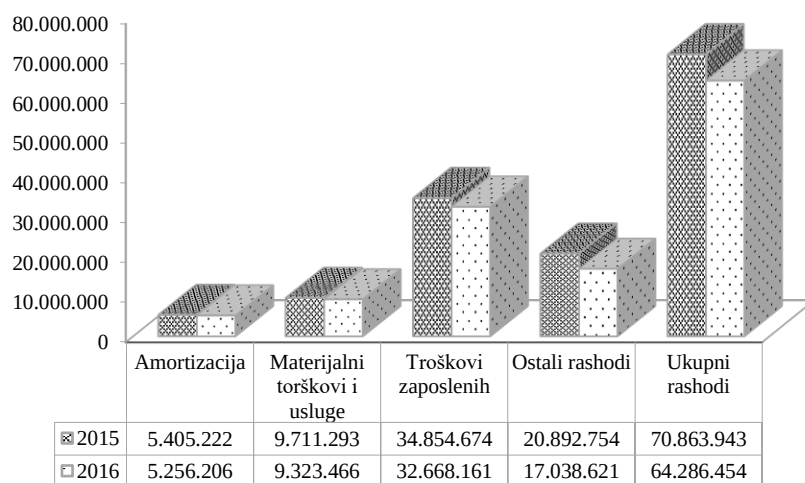
R.b	JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2016.	91,1	0,9	7,9	100,0
		2015.	92,5	0,3	7,1	100,0
2.	Sarajevogas	2016.	99,2	0,1	0,7	100,0
		2015.	99,3	0,3	0,4	100,0
3.	Toplane	2016.	94,0	0,4	5,6	100,0
		2015.	94,2	0,3	5,5	100,0
4.	Rad	2016.	96,8	0,7	2,5	100,0
		2015.	97,0	0,9	2,2	100,0
5.	Park	2016.	99,2	0,0	0,8	100,0
		2015.	99,2	0,0	0,8	100,0
6.	Pokop	2016.	99,6	0,0	0,4	100,0
		2015.	100,0	0,0	0,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	2016.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2015.	100,0	0,0	0,0	100,0
8.	Vodostan	2016.	99,5	0,0	0,5	100,0
		2015.	99,8	0,0	0,2	100,0
9.	Komunalac	2016.	96,8	0,1	3,1	100,0
		2015.	91,2	0,1	8,7	100,0
10.	Trnovo	2016.	100,0	0,0	0,0	100,0
		2015.	99,5	0,0	0,5	100,0
Ukupno		2016.	96,2	0,4	3,4	100,0
		2015.	96,7	0,3	3,0	100,0
11.	GRAS	2016.	98,5	0,2	1,3	100,0
		2015.	98,6	0,2	1,1	100,0

1.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi Preduzeća u 2016. godini iznosili su 64.286.454 KM, i u odnosu na 2015. godinu smanjeni su za 9,3%.

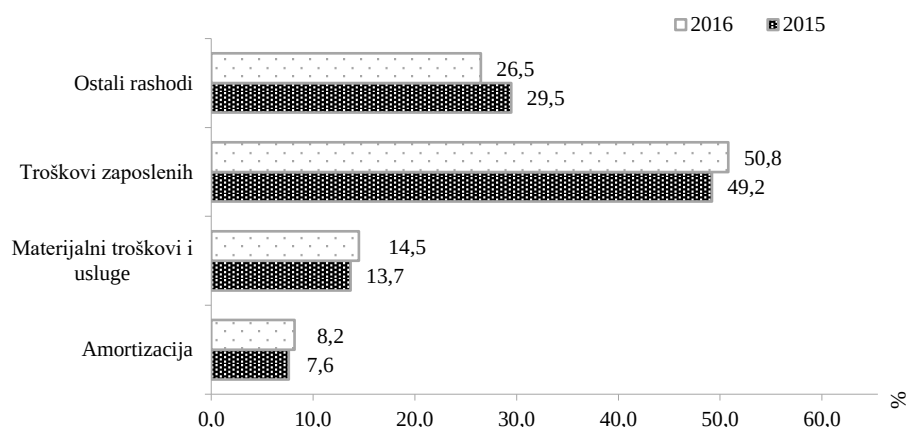
Struktura formiranja ukupnih rashoda (nominalno) Preduzeća data je na Grafu 7.

Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM

U 2016. godini u strukturi formiranja ukupnih rashoda materijalni troškovi i usluge sa troškovima amortizacije učestvuju sa 14,5%, troškovi zaposlenih učestvuju sa 50,8% i svi ostali troškovi i rashodi sa 26,5%. (Graf 8.)

Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %

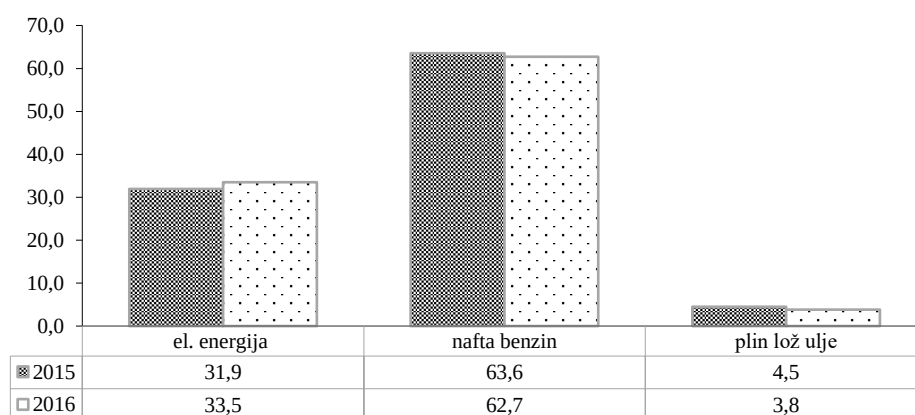

Troškovi sirovina, materijala, i rezervnih dijelova iznose 1.715.914 KM, veći su za 10,1% u odnosu na 2015. godinu.

Ukupni troškovi energije i vode u 2016. godini iznose 6.152.412 KM i smanjeni su za 8,6% u odnosu na 2015. godinu. Troškovi električne energije iznose 2.059.619 KM povećani su za 4,2%, troškovi nafte i naftnih derivata iznose 3.858.152 KM manji su za 9,9%, a troškovi plina i lož ulja smanjeni su za 22,3% u odnosu na 2015. godinu, a iznose 234.641 KM.

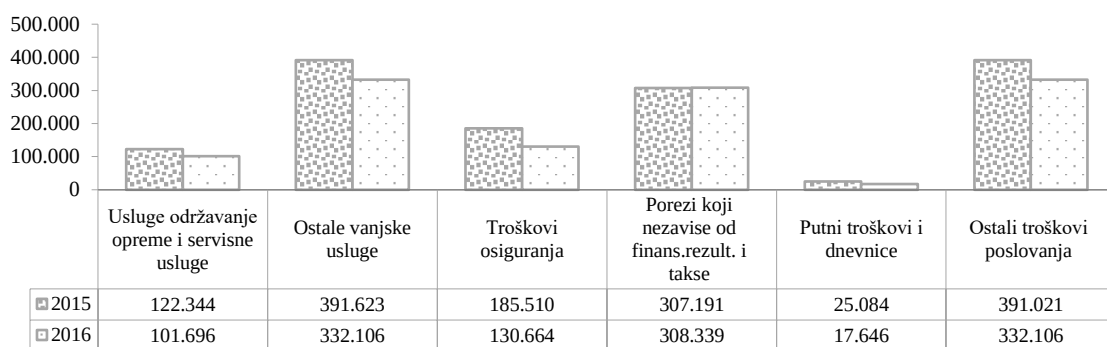
Učešće pojedinih troškova energije i vode dato je na Grafu 9.

Graf 9. Struktura troškova energije u %

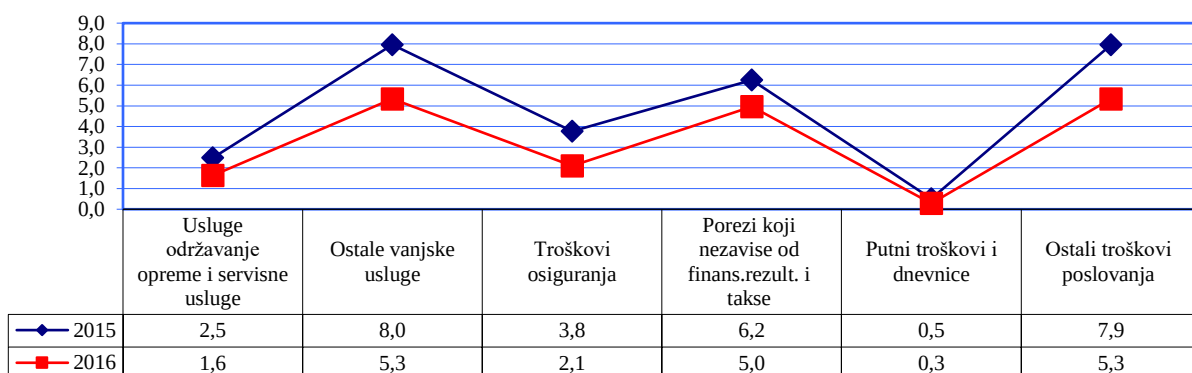

Svi ostali troškovi sa proizvodnim uslugama i neproizvodnim uslugama, porezi i drugo iznose 1.222.557 KM i smanjeni su za 14,1% u odnosu na 2015. godinu. Troškovi proizvodnih usluga su 128.609 KM, a nematerijalni troškovi koji obuhvataju neproizvodne usluge i druge nematerijalne troškove su 1.043.368 KM. Troškovi ovih usluga dati su na Grafu 10.

Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM

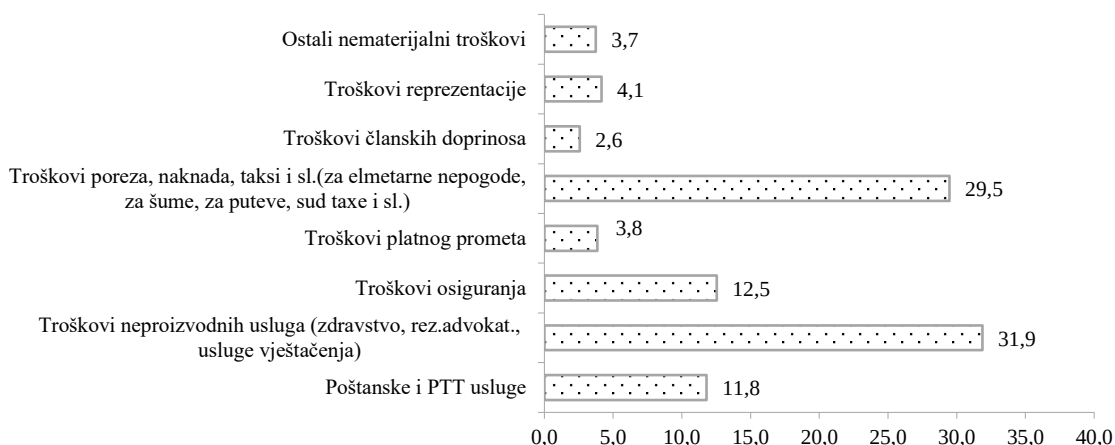

Graf 11. Struktura troškova usluga KJKP GRAS, u %

U strukturi formiranja troškova usluga, 19,6% su neproizvodne usluge koje obuhvataju zdravstvene usluge, komunalne usluge, servis za privremeno uposlene radnike, registraciju vozila, održavanje opreme i druge troškove.

Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %

U 2016. godini ostvarena amortizacija iznosila je 5.256.206 i smanjena je za 2,8% odnosu na 2015. godinu. Amortizacija je obračunata po linearnoj metodi na osnovu pojedinačnog otpisa..

Ukupni troškovi zaposlenih u 2016. godini iznose 32.668.161 KM i smanjeni su za 6,3% u odnosu 2015. godinu. Troškovi zaposlenih obuhvataju plaće i naknade neto plaća, poreze i doprinose na plaće i naknade plaća i kategoriju ostalih troškova zaposlenih.

Detaljna struktura ukupnih rashoda Preduzeća data je u Tabeli 4.

Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda

Struktura rashoda	Iznos u KM		Indeks 2016 2015	Učešće u %	
	2016	2015		2016	2015
1. Troškovi sir. mat. rez. dje.	1.715.914	1.558.973	110,1	2,7	2,2
2. Troškovi sitnog inventara i auto guma	283.163	140.564	201,4	0,2	0,2
3. Troškovi energije (ukupno)	6.152.412	6.733.075	91,4	10,5	9,5
el. energija	2.059.619	2.150.396	95,8	3,2	3,0
nafta-gorivo	3.858.152	4.280.561	90,1	6,0	6,0
plin-grijanje	234.641	302.117	77,7	0,4	0,4
4. Amortizacija	5.256.206	5.405.222	97,2	8,2	7,6
5. Plate i naknade plata	27.940.762	29.103.484	96,0	39,4	41,1
6. Ostali troškovi zaposlenih radnika (topl. obr., regres i dr.)	4.727.398	5.751.190	82,2	7,4	8,1
7. Izdaci za ostala materijalna prava zaposlenih Usluge održavanje kapaciteta	396.688	505.126	78,5	0,6	0,7
8. Usluge održavanje opreme i servisne usluge	101.696	122.344	83,1	0,2	0,2
9. Ostale vanjske usluge	332.106	391.623	84,8	0,5	0,6
10. Troškovi osiguranja	130.664	185.510	70,4	0,2	0,3
11. Porezi koji ne zavise od finans.rezult. i takse	308.339	307.191	100,4	0,5	0,4
12. Putni troškovi i dnevnice	17.646	25.084	70,3	0,0	0,0
13. Ostali troškovi poslovanja	332.106	391.021	84,9	0,5	0,6
14. Troškovi rezervisanja		3.500.023	0,0	0,0	4,9
15. Nabavna vrijednost prodate robe	15.027	19.890	75,6	0,0	0,0
16. Rashodi finansiranja	15.709.970	15.004.794	104,7	24,4	21,2
17. Ostali rashodi	1.313.624	2.368.047	55,5	2,0	3,3
Ukupni rashodi	64.286.454	70.863.943	90,7	97,3	100,9

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM

R. Br.	JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2016 2015	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2016 2015	Troškovi zaposlenih	Indeks 2016 2015	Ostali rashodi	Indeks 2016 2015	Ukupni rashodi	Indeks 2016 2015
1.	Vodovod i kanalizacija	2016.	18.455.997	99,1	15.706.889	106,7	22.602.614	99,7	6.977.199	129,1	63.742.699	103,8
		2015.	18.631.381		14.719.879		22.672.001		5.403.095		61.426.356	
2.	Sarajevogas	2016.	6.808.528	98,4	66.981.139	75,8	9.714.242	98,2	2.552.723	90,2	86.056.632	79,7
		2015.	6.920.466		88.381.312		9.888.902		2.831.227		108.021.907	
3.	Toplane	2016.	4.131.330	90,6	32.912.521	77,5	10.402.583	101,1	8.084.681	81,7	55.531.115	82,6
		2015.	4.560.840		42.465.174		10.293.981		9.898.000		67.217.995	
4.	Rad	2016.	1.649.074	100,5	6.700.534	93,9	25.144.332	97,7	4.685.790	124,5	38.179.730	99,7
		2015.	1.640.150		7.134.477		25.746.817		3.763.062		38.284.506	
5.	Park	2016.	290.904	101,4	1.210.715	80,9	7.041.388	94,0	844.494	229,6	9.387.501	97,4
		2015.	286.857		1.496.529		7.490.439		367.731		9.641.556	
6.	Pokop	2016.	1.285.057	90,0	1.051.458	59,8	6.192.991	96,7	773.054	277,3	9.302.560	94,3
		2015.	1.427.286		1.758.177		6.403.348		278.821		9.867.632	
7.	Tržnice i pijace	2016.	207.292	100,4	515.033	88,1	2.753.947	96,6	22.957	33,6	3.499.229	94,3
		2015.	206.554		584.656		2.852.143		68.318		3.711.671	
8.	Vodostan	2016.	311.931	138,4	360.394	88,4	891.065	99,1	131.030	100,8	1.694.420	101,9
		2015.	225.379		407.843		898.819		130.038		1.662.079	
9.	Komunalac	2016.	707.654	104,7	2.725.616	148,4	2.141.479	117,8	161.245	76,3	5.735.994	126,3
		2015.	675.854		1.836.350		1.818.589		211.441		4.542.234	
10.	Trnovo	2016.	43.260	74,6	1.997.436	781,7	215.784	127,1	837	15,1	2.257.317	461,8
		2015.	58.027		255.520		169.754		5.550		488.851	
	Ukupno	2016.	33.891.027	97,9	130.161.735	81,8	87.100.425	98,7	24.234.010	105,6	275.387.197	90,3
		2015.	34.632.794		159.039.917		88.234.793		22.957.283		304.864.787	
10.	GRAS	2016.	5.256.206	97,2	9.323.466	96,0	32.668.161	93,7	17.038.621	81,6	64.286.454	90,7
		2015.	5.405.222		9.711.293		34.854.674		20.892.754		70.863.943	

Struktura formiranja ukupnih rashoda javnih komunalnih preduzeća data je u Tabeli 5., a učešće pojedinih komponenti u ukupnom rashodu dato je u Tabela 6.

Tabela 6. Ukupni rashodi JKP – struktura u %

R. br.	JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2016.	29,0	24,6	35,5	10,9	100,0
		2015.	30,3	24,0	36,9	8,8	100,0
2.	Sarajevogas	2016.	7,9	77,8	11,3	3,0	100,0
		2015.	6,4	81,8	9,2	2,6	100,0
3.	Toplane	2016.	7,4	59,3	18,7	14,6	100,0
		2015.	6,8	63,2	15,3	14,7	100,0
4.	Rad	2016.	4,3	17,5	65,9	12,3	100,0
		2015.	4,3	18,6	67,3	9,8	100,0
5.	Park	2016.	3,1	12,9	75,0	9,0	100,0
		2015.	3,0	15,5	77,7	3,8	100,0
6.	Pokop	2016.	13,8	11,3	66,6	8,3	100,0
		2015.	14,5	17,8	64,9	2,8	100,0
7.	Tržnice i pijace	2016.	5,9	14,7	78,7	0,7	100,0
		2015.	5,6	15,8	76,8	1,8	100,0
8.	Vodostan	2016.	18,4	21,3	52,6	7,7	100,0
		2015.	13,6	24,5	54,1	7,8	100,0
9.	Komunalac	2016.	12,3	47,5	37,3	2,8	100,0
		2015.	14,9	40,4	40,0	4,7	100,0
10.	Trnovo	2016.	1,9	88,5	9,6	0,0	100,0
		2015.	11,9	52,3	34,7	1,1	100,0
Ukupno		2016.	12,3	47,3	31,6	8,8	100,0
		2015.	11,4	52,2	28,9	7,5	100,0
11.	GRAS	2016.	8,2	14,5	50,8	26,5	100,0
		2015.	7,6	13,7	49,2	29,5	100,0

U ukupnoj strukturi rashoda kod KJKP GRAS, dominiraju troškovi zaposlenih sa 50,8%, i veći su u odnosu na iste u KJKP i JKP za 19,2%. Struktura ostalih rashoda je 26,5% i veća je od KJKP i JKP za 17,7%, dok su materijalni troškovi i troškovi amortizacije manji u odnosu na KJKP i JKP.

1.3 Gubitak

Preduzeće je u 2016.godini poslovalo s negativnim finansijskim rezultatom - gubitkom u iznosu 27.579.118 KM, koji je manji za 5.944.057 KM ili za 17,7 % u odnosu na 2015.godinu.

Značajan iznos gubitka od 15.629.467 KM ili 56,7 % iskazan je u dijelu finansijskih aktivnosti, kao razlike finansijskih prihoda i finansijskih rashoda. Gubitak od poslovnih aktivnosti kao razlika poslovnih prihoda i poslovnih rashoda, iskazan je u iznosu od 11.123.946 KM i čini 40,3 % ukupno iskazanog gubitka perioda.

Preduzeće posluje sa gubitkom počev od 2000.godine, a pokriva gubitak u cjelosti nije nikada izvršeno. Kanton je povremeno planirao sredstva za djelimično pokriće gubitka koje je u posljednje tri godine potpuno izostalo te se gubitak tokom perioda akumulirao.

➤ Akumulirani / nepokriveni gubitak sa 31.12.2016.g.	294.565.889 KM
➤ Pokriće gubitka ukupno u periodu 2000.-2016.god.	44.301.084 KM
➤ zaključno sa 31.12.2016.g.	
➤ Od strane osnivača / Kanton Sarajevo	37.082.550 KM
➤ Pokriveno iz revalorizacionih rezervi	7.218.534 KM

Od ukupnog pokrića gubitka u iznosu 44.301.084 KM u toku navedenog perioda obezbjeđeno je pokriće novčanim sredstvima u iznosu od 24.633.991 KM a na teret kapitala u iznosu od 19.667.093 KM.

Iako je Kanton bio obavezan do 2006.godine (Zakon o računovodstvu, član 32) da gubitak pokrije u roku od 2 /dvije/ godine od dana nastanka gubitka, to nikada u potpunosti nije realizovano. Ni donošenje Zakona o komunalnim djelatnostima nije ništa doprinjelo izmjeni odnosa vlasnika – Kantona prema preduzeću.

Skupština preduzeća odlukom broj 01/26 od 30.06.2016.godine utvrdila iznos gubitka u poslovanju KJKP GRAS d.o.o Sarajevo sa 31.12.2015.godine te zauzela stav da se akumulirani gubitak u iznosu 158.671.969 KM koji premašuje vrijednost kapitala pokrije finansijskim sredstvima osnivača do 31.12.2016.godine a da se preostali gubitak u iznosu od 108.314.802 KM pokrije u narednom periodu, a najkasnije do 31.12.2017.g, takođe sredstvima osnivača. Odluka je dostavljena Ministarstvu saobraćaja KS.

Pitanje pokrića gubitka aktuelizirano je dostavljenjem Prijedloga preduzeća za Budžet Kantona Sarajevo za 2017.godinu (akt.br.11831 od 06.09.2016.g. dostavljen Ministarstvu saobraćaja KS i Vladi Kantona Sarajevo).

U 2016.godini sredstva za pokriće gubitka nisu obezbjeđena.

Uprava preduzeća će i u narednom periodu istrajati na konačnoj realizaciji mjera utvrđenih Programom finansijske konsolidacije poslovanja KJKP GRAS d.o.o. za period 2015.-2017. godina, i to :

- optimizacija linija i redova vožnje,
- Programa restrukturiranja i zbrinjavanja viška zaposlenika, penzionisanjem uposlenika koji stiču pravo na penzionisanje ;
- rješavanju statusa invalida rada,
- nabavci vozila (autobusi, trolejbusi i minibusi),
- implementaciji projekta sistema upravljanja i kontrole funkcionisanja saobraćaja i informisanja korisnika GPS;
- implementaciji Projekta kontrolisanog sistema naplate na svim tramvajskim stajalištima,
- implementaciji Projekta elektronske naplate u svim vozilima javnog prijevoza,
- definisanje cijene koštanja prijevoza i dr.

Održivo ekonomsko-finansijsko poslovanje pretpostavlja realizaciju programskih mjera koja će najvećim dijelom zavisiti od stalne kontrole efekata povećanja prihoda od strane organa upravljanja preduzeća i nadležnih organa osnivača. Efekti će svakako zavisiti i od svijesti građana o značaju i prednostima javnog prijevoza, s ciljem bržeg i efikasnijeg funkcionisanja saobraćaja, povećanja bezbjednosti svih učesnika i zaštite životne sredine.

Dugoročna razgraničenja iznose 42.081.362 KM i predstavljaju najvećim dijelom ranije dobijana sredstva od Kantona za realizaciju investicionih projekata.

Finansijski rashodi u 2016. godini iznose 15.709.970 KM i povećani su za 705.176 KM.

Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka

Red br.	Struktura gubitka	Iznos u KM	Učešće u %
1.	Gubitak od poslovne aktivnosti	11.123.946	40,3
2.	Gubitak od finansijske aktivnosti	15.629.467	56,7
1+2	Gubitak od redovne aktivnosti (1+2)	26.753.413	97,0
3.	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	826.286	3,0
4.	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (mater.sredstava i zaliha)	397	
Gubitak		27.579.118	100

Struktura ostvarenog gubitka ukazuje da gubitak od poslovne djelatnosti iznosi 11.123.946 KM, odnosno 40,3%, a finansijski gubitak 15.629.467 KM ili 56,7%, te je gubitak od redovne aktivnosti 26.753.413 KM ili 97,0 %, a gubitak po drugim osnovama je 826.286 KM ili 3,0% (Tabela 7).

2. Sredstva budžeta

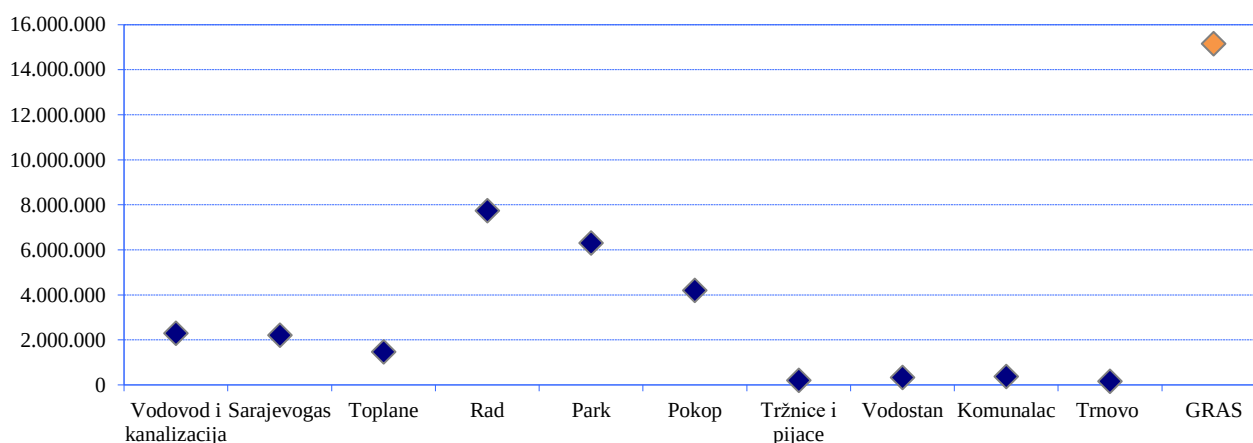
U 2016. godini Budžetom Kantona Sarajevo predviđeno je 19.390.671 KM, a realizovana sredstva iznose 15.149.431 KM.

U ukupno izdvojenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo, Ministarstvo saobraćaja ukupno je izdvojilo 14.200.671 KM (subvencije za penzionere 5.000.000 KM, subvencije za studente 1.450.000 KM), Ministarstvo obrazovanja izdvojilo je 4.300.000 KM (subvencija za đake osnovnih i srednjih škola) i Ministarstvo za boračka pitanja izdvojilo je 890.000 KM.

Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks 2016 2015	Učešće budžeta u %	
		2015.	2016.	2015.	2016.		2015.	2016.
1.	Vodovod i kanalizacija	46.572.336	47.794.041	575.946	2.292.930	398,1	1,2	4,8
2.	Sarajevogas	103.989.733	86.081.706	5.920.369	2.200.000	37,2	5,7	2,6
3.	Toplane	57.598.625	57.521.004	1.795.909	4.064.036	226,3	3,1	7,1
4.	Rad	38.361.927	38.360.141	7.974.922	7.732.700	97,0	20,8	20,2
5.	Park	8.795.727	8.755.993	6.400.000	6.400.000	100,0	72,8	73,1
6.	Pokop	9.894.568	9.527.925	4.600.000	5.850.000	127,2	46,5	61,4
7.	Tržnice i pijace	3.896.897	4.333.129		200.000			4,6
8.	Vodostan	1.563.775	1.857.709	331.200	331.200	100,0	21,2	17,8
9.	Komunalac	4.605.255	5.720.936	400.000	450.000	112,5	8,7	7,9
10.	Trnovo	619.496	2.421.757	62.500	160.000	256,0	10,1	6,6
	UKUPNO	275.898.339	262.374.341	28.060.846	29.680.866	105,8	10,2	11,3
11.	GRAS	37.340.768	36.707.336	16.733.564	19.390.671	115,9	44,8	52,8

Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2016.

Svim deset KJKP i JKP realizovano je 29.680.866 KM, a GRAS-u 15.149.431 KM. Ukupna realizovana sredstva Budžeta Kantona Sarajevo GRAS-u povećana su za 9,5 % (1.584.133 KM) u odnosu na 2015. godinu, a ostalim KJKP i JKP realizovana Budžetska sredstva su povećana za 5,8% (1.620.020 KM) u odnosu na 2015. godinu. Odnos Budžeta Kantona Sarajevo i ukupnih prihoda u 2016. godini je 52,8%, a u 2015. godini 44,8%.

3. Investicije

U 2016. godini vrijednost isplata za investicije, odnosno novčana ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu iznosila su 3.602.918 KM, što predstavlja 14,5% isplaćenih investicija svih JKP u Kantonu Sarajevo.

Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM

R. br.	JKP	Sopstvena sredstva	Krediti	Ostali izvori	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	780.888		16.453.642	17.234.530
2.	Sarajevogas	1.144.924			1.144.924
3.	Toplane	1.025.679		1.165.454	2.191.133
4.	Rad	367.071		2.047.483	2.414.554
5.	Park	58.308		66.498	124.806
6.	Pokop	466.139			466.139
7.	Tržnice i pijace			162.762	162.762
8.	Komunalac	742.881			742.881
9.	Vodostan	28.129		319.673	347.802
10.	Trnovo	9.493		16.453.642	9.493
	UKUPNO	4.623.512		20.215.512	24.839.024
11.	GRAS	20.324		3.582.594	3.602.918

Izvor: Godišnji izvještaj o investicijama za 2016. godinu (Obrazac INV – 01)

Od ukupnih isplata za investicije 99,4% odnosi se na ostale izvore.

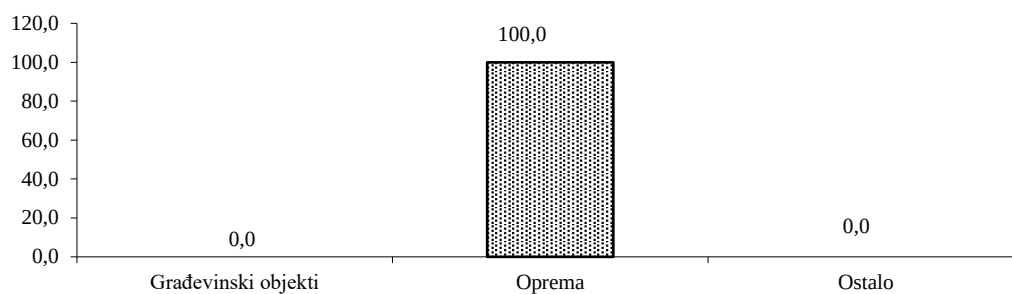
Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM

R. br.	JKP	Građevinski objekti	Oprema	Ostalo	Ukupne investicije
1.	Vodovod i kanalizacija	16.569.699	553.758	531.371	17.654.828
2.	Sarajevogas	357.478	787.446		1.144.924
3.	Toplane	331.931	1.859.202		2.191.133
4.	Rad	892.267	1.497.287	25.000	2.414.554
5.	Park	32.770	69.470	7.227	109.467
6.	Pokop	373.485	90.654		464.139
7.	Tržnice i pijace	126.990	27.064	8.708	162.762
8.	Vodostan	304.772	38.630	4.400	347.802
9.	Komunalac	218.559	524.322		742.881
10.	Trnovo		8.053	1.440	9.493
	UKUPNO	19.207.951	5.455.886	578.146	25.241.983
11.	GRAS		3.602.918		3.602.918

Izvor: Godišnji izvještaj o investicijama za 2016. godinu (Obrazac INV – 01)

Ostvarene investicije odnosno vrijednost efektivne izvršene izgradnje građevinskih objekata, nabavke opreme i ostalog iznosi 3.602.918 KM, od čega je 100% oprema (Graf 14.)

Graf 14. Struktura ostvarenih investicija KJKP GRAS u 2016. godini u (%)

I pored investicionog ulaganja u kapacitete infrastrukture i voznog parka, stanje je i dalje nezadovoljavajuće.

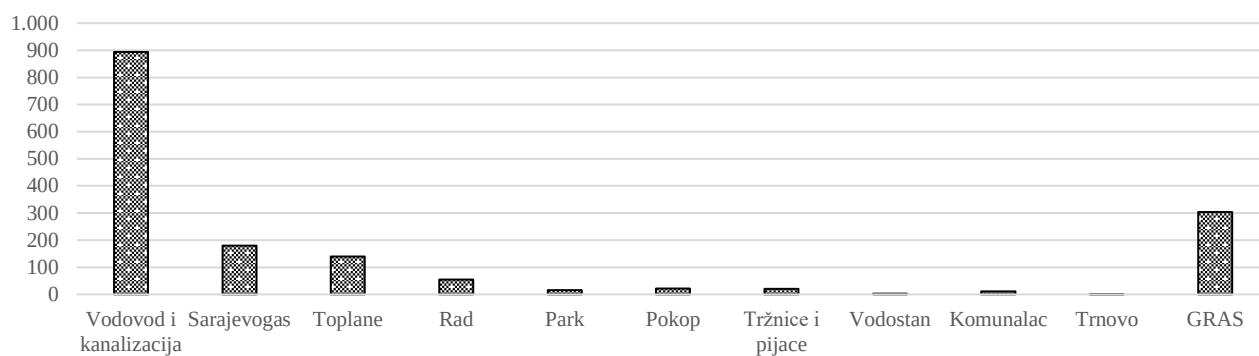
4. Elementi bilansa stanja

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2016. godine iznose 304.227.290 KM, što je veće za 8,3% u odnosu na 31.12.2015. godinu.

Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM

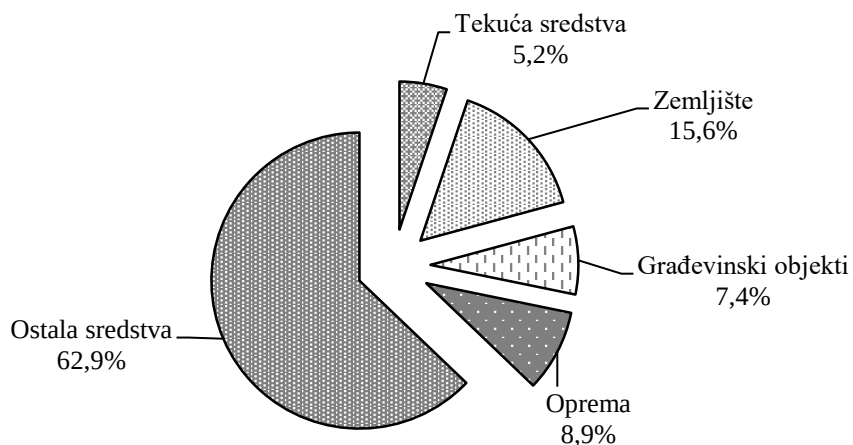
R. br	JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2016.	18.505.138	21.049.674	578.439.990	4.203.598	271.272.024	893.470.424
		31.12.2015.	13.826.010	21.046.411	589.618.631	4.323.187	260.814.064	889.628.303
2.	Sarajevogas	31.12.2016.	31.245.301	1.459.929	42.368.461	9.885.292	94.500.036	179.459.019
		31.12.2015.	118.179.707	1.459.929	45.282.809	11.009.039	1.223.421	178.044.905
3.	Toplane	31.12.2016.	29.735.113	3.677.653	8.076.572	9.524.425	89.057.240	140.071.003
		31.12.2015.	20.826.106	3.670.653	9.423.481	10.080.569	91.037.685	135.038.494
4.	Rad	31.12.2016.	24.081.163	3.474.529	3.382.943	4.376.662	19.145.240	54.460.537
		31.12.2015.	24.544.324	2.819.386	3.508.912	3.988.787	19.240.956	54.102.365
5.	Park	31.12.2016.	2.582.785	8.703.180	2.913.624	480.351	601.790	15.281.730
		31.12.2015.	3.000.619	8.703.180	2.996.385	596.662	590.305	15.887.151
6.	Pokop	31.12.2016.	1.452.480	990.383	14.733.784	511.448	3.669.943	21.358.038
		31.12.2015.	1.554.963	990.383	15.622.540	760.125	3.475.333	22.403.344
7.	Tržnice i pijace	31.12.2016.	896.992	7.135.950	9.485.380	370.245	2.809.405	20.697.972
		31.12.2015.	388.762	7.135.950	9.503.708	402.365	2.805.510	20.236.295
8.	Vodostan	31.12.2016.	1.104.388	234.297	1.008.699	174.133	3.901	2.525.418
		31.12.2015.	718.934	234.297	961.194	189.149	1.310	2.104.884
9.	Komunalac	31.12.2016.	1.034.649	253.320	8.037.458	1.057.289	531.450	10.914.166
		31.12.2015.	937.506	250.391	8.271.942	705.314	583.632	10.748.785
10.	Trnovo	31.12.2016.	441.052			55.267	1.370	497.689
		31.12.2015.	176.483			90.312	10.836	277.631
Ukupno		31.12.2016.	111.079.061	46.978.915	668.446.911	30.638.710	481.592.399	1.338.735.996
		31.12.2015.	184.153.414	46.310.580	685.189.602	32.145.509	379.783.052	1.328.472.157
11.	GRAS	31.12.2016.	15.757.491	47.519.230	22.549.187	27.185.877	191.215.505	304.227.290
		31.12.2015.	15.711.603	47.519.230	23.514.195	27.553.955	166.607.755	280.906.738

Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2016. u (million)

U poređenju sa ukupnim poslovnim sredstvima drugih javnih komunalnih preduzeća, KJKP GRAS ima rang 2 (iza Vodovoda i kanalizacije).

Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2016.

Na kraju 2016. godine Preduzeće je raspolagalo sa 15,7 miliona KM tekućih sredstava, preko 22,5 miliona KM vrijednosti građevinskih objekata i opreme u vrijednosti od preko 27,1 miliona KM što je i najznačajnija stavka u strukturi poslovnih sredstava preduzeća.

Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2016. (%)

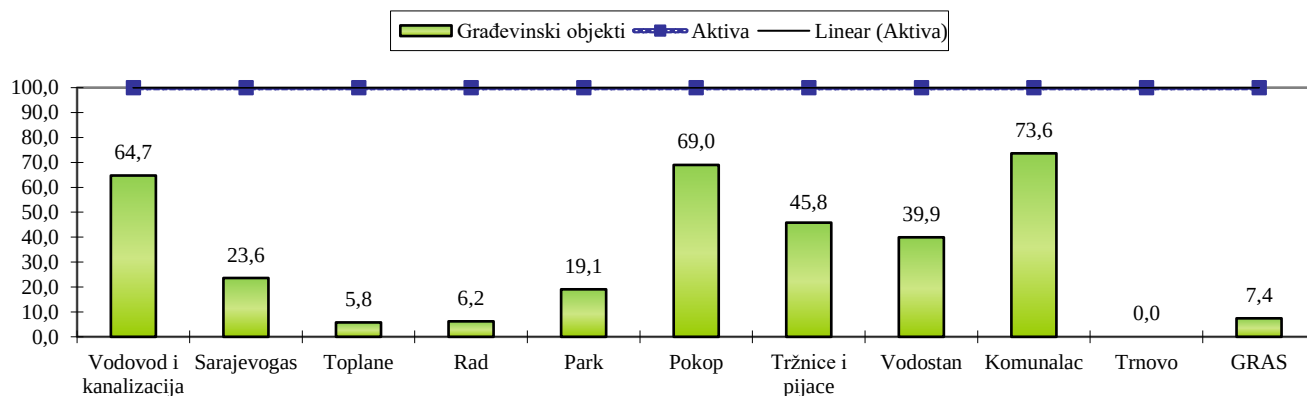

Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2015. i 31.12.2016.-struktura poslovnih sredstava u %

R. Broj	JKP	Na dan	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
				Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2016.	2,1	2,4	64,7	0,5	30,4	100,0
		31.12.2015.	1,6	2,4	66,3	0,5	29,3	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2016.	17,4	0,8	23,6	5,5	52,7	100,0
		31.12.2015.	66,4	0,8	25,4	6,2	0,7	100,0
3.	Toplane	31.12.2016.	21,2	2,6	5,8	6,8	63,6	100,0
		31.12.2015.	15,4	2,7	7,0	7,5	67,4	100,0
4.	Rad	31.12.2016.	44,2	6,4	6,2	8,0	35,2	100,0
		31.12.2015.	45,4	5,2	6,5	7,4	35,6	100,0
5.	Park	31.12.2016.	16,9	57,0	19,1	3,1	3,9	100,0
		31.12.2015.	18,9	54,8	18,9	3,8	3,7	100,0
6.	Pokop	31.12.2016.	6,8	4,6	69,0	2,4	17,2	100,0
		31.12.2015.	6,9	4,4	69,7	3,4	15,5	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2016.	4,3	34,5	45,8	1,8	13,6	100,0
		31.12.2015.	1,9	35,3	47,0	2,0	13,9	100,0
8.	Vodostan	31.12.2016.	43,7	9,3	39,9	6,9	0,2	100,0
		31.12.2015.	34,2	11,1	45,7	9,0	0,1	100,0
9.	Komunalac	31.12.2016.	9,5	2,3	73,6	9,7	4,9	100,0
		31.12.2015.	8,7	2,3	77,0	6,6	5,4	100,0
10.	Trnovo	31.12.2016.	88,6	0,0	0,0	11,1	0,3	100,0
		31.12.2015.	63,6	0,0	0,0	32,5	3,9	100,0
Ukupno		31.12.2016.	8,3	3,5	49,9	2,3	36,0	100,0
		31.12.2015.	13,9	3,5	51,6	2,4	28,6	100,0
11.	GRAS	31.12.2016.	5,2	15,6	7,4	8,9	62,9	100,0
		31.12.2015.	5,6	16,9	8,4	9,8	59,3	100,0

Vrijednost tekućih sredstava manja su u odnosu na predhodnu godinu za 0,4%, vrijednost opreme manja za 1%, a vrijednost građevinskih objekata manja je za 4%, dok su ostala sredstva veća za 3,6%.

Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2016/2015

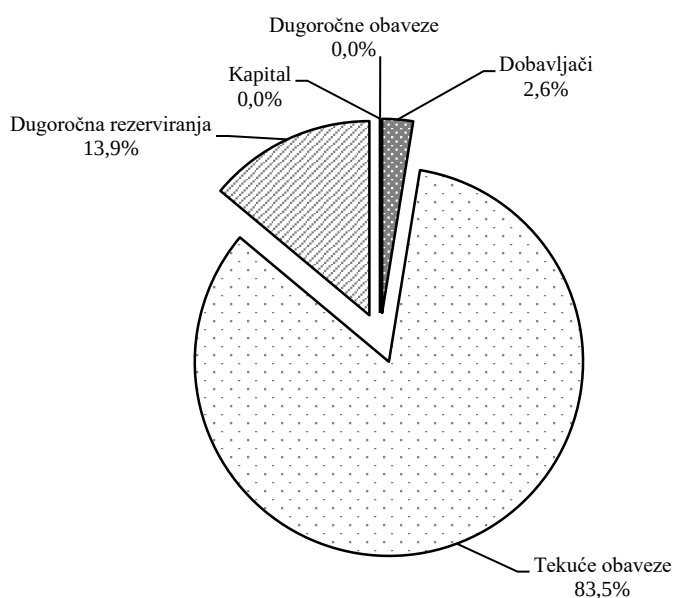
R. br	JKP	Tekuća sredstva	Stalna sredstva				Aktiva
			Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	1,34	1,00	0,98	0,97	1,04	1,00
2.	Sarajevogas	0,26	1,00	0,94	0,90	77,24	1,01
3.	Toplane	1,43		0,86	0,94	0,98	1,04
4.	Rad	0,98	1,23	0,96	1,10	1,00	1,01
5.	Park	0,86	1,00	0,97	0,81	1,02	0,96
6.	Pokop	0,93	1,00	0,94	0,67	1,06	0,95
7.	Tržnice i pijace	2,31	1,00	1,00	0,92	1,00	1,02
8.	Vodostan	1,54	1,00	1,05	0,92	2,98	1,20
9.	Komunalac	1,10	1,01	0,97	1,50	0,91	1,02
10.	Trnovo	2,13			12,76	426,01	21,60
Ukupno		0,60	1,01	0,98	0,95	1,27	1,01
11.	GRAS	1,00	1,00	0,96	0,99	1,15	1,08

Vrijednost izvora sredstava Preduzeća na dan 31.12.2016. iznosi 304.227.790 KM.

Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM

R. br.	JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročne razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2016.	8.342.621	12.984.092	103.551.185		768.592.526	893.470.424
		31.12.2015.	8.709.126	8.218.397	88.159.596		784.541.184	889.628.303
2.	Sarajevogas	31.12.2016.	73.927.191	5.624.284	25.203.216	14.109.501	60.594.827	179.459.019
		31.12.2015.	69.403.352	11.230.432	26.329.395	12.709.465	58.372.261	178.044.905
3.	Toplane	31.12.2016.	12.399.458	5.534.004	5.625.036	116.512.505		140.071.003
		31.12.2015.	100.810.937	2.400.088	5.257.708	26.569.761		135.038.494
4.	Rad	31.12.2016.	2.464.628	3.485.112	2.027.576	7.471.817	39.011.404	54.460.537
		31.12.2015.	3.599.676	2.967.014	836.580	7.790.296	38.908.799	54.102.365
5.	Park	31.12.2016.	1.221.453		1.509.211	3.485.601	9.065.465	15.281.730
		31.12.2015.	1.442.789	3.553.196	1.644.193		9.246.973	15.887.151
6.	Pokop	31.12.2016.	522.598	868.493	15.275.457	703.438	3.988.052	21.358.038
		31.12.2015.	592.867	1.208.224	15.803.139	999.575	3.799.539	22.403.344
7.	Tržnice i pijace	31.12.2016.	52.187	113.559		97.228	20.434.998	20.697.972
		31.12.2015.	79.822	256.865		213.892	19.685.716	20.236.295
8.	Vodostan	31.12.2016.	15.136	225.251	716.192		1.568.839	2.525.418
		31.12.2015.	7.324	206.344	469.337		1.421.879	2.104.884
9.	Komunalac	31.12.2016.	382.391	409.388	4.428.786		5.693.601	10.914.166
		31.12.2015.	89.202	322.043	4.628.881		5.708.659	10.748.785
10.	Trnovo	31.12.2016.	156.544	77.018			264.127	497.689
		31.12.2015.	18.960	85.401	46.413		126.857	277.631
Ukupno		31.12.2016.	31.12.2016.	29.321.201	158.336.659	142.380.090	909.213.839	1.338.735.996
		31.12.2015.	31.12.2015.	30.448.004	143.175.242	48.282.989	921.811.867	1.328.472.157
11.	GRAS	31.12.2016.	7.798.381	254.052.911	42.376.498			304.227.790
		31.12.2015.	6.458.590	228.498.223	41.728.114	4.221.811		280.906.738

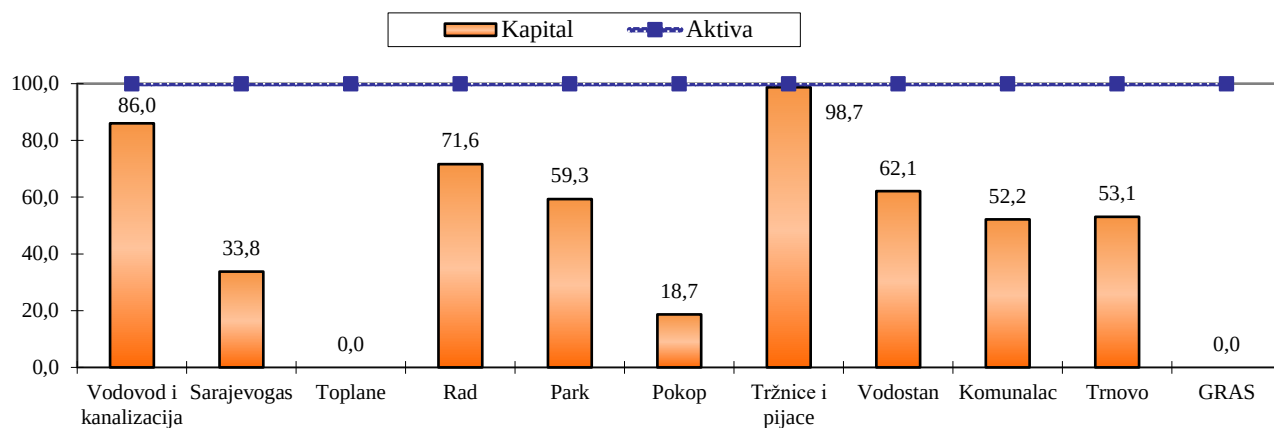
Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2016.

Najveći dio izvora sredstava KJKP GRAS čine tekuće obaveze sa 83,5% ili preko 254 miliona KM.

Kod ostalih kantonalnih javnih komunalnih preduzeća kapital je dominantan u izvorima sredstva, dok je u GRAS-u i Toplanama kapital u potpunosti obezvrjeđen

Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2016.

Posmatrajući ukupnu pasivu KJKP GRAS, dominantno je učešće tekućih obaveza 83,5%, i dugoročna rezervisanja učestvuju sa 13,9%.

Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %

R. br	JKP	Na dan	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2016.	0,9	1,5	11,6		86,0	100,0
		31.12.2015.	1,0	0,9	9,9		88,2	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2016.	41,2	3,1	14,0	7,9	33,8	100,0
		31.12.2015.	39,0	6,3	14,8	7,1	32,8	100,0
3.	Toplane	31.12.2016.	8,9	4,0	4,0	83,2		100,0
		31.12.2015.	74,7	1,8	3,9	19,7		100,0
4.	Rad	31.12.2016.	4,5	6,4	3,7	13,7	71,6	100,0
		31.12.2015.	6,7	5,5	1,5	14,4	71,9	100,0
5.	Park	31.12.2016.	8,0		9,9	22,8	59,3	100,0
		31.12.2015.	9,1	22,4	10,3	0,0	58,2	100,0
6.	Pokop	31.12.2016.	2,4	4,1	71,5	3,3	18,7	100,0
		31.12.2015.	2,6	5,4	70,5	4,5	17,0	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2016.	0,3	0,5		0,5	98,7	100,0
		31.12.2015.	0,4	1,3		1,1	97,3	100,0
8.	Vodostan	31.12.2016.	0,6	8,9	28,4		62,1	100,0
		31.12.2015.	0,3	9,8	22,3		67,6	100,0
9.	Komunalac	31.12.2016.	3,5	3,8	40,6		52,2	100,0
		31.12.2015.	0,8	3,0	43,1		53,1	100,0
10.	Trnovo	31.12.2016.	31,5	15,5			53,1	100,0
		31.12.2015.	6,8	30,8	16,7		45,7	100,0
	Ukupno	31.12.2015.	7,4	2,2	11,8	10,6	67,9	100,0
		31.12.2014.	13,9	2,3	10,8	3,6	69,4	100,0
11.	GRAS	31.12.2016.	2,6	83,5	13,9			100,0
		31.12.2015.	2,3	81,3	14,9	1,5		100,0

Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2016/2015.

R. br	JKP	Dobavljači	Tekuće obaveze	Dugoročna rezerviranja	Dugoročne obaveze	Kapital	Akumulacioni gubitak	Pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,96	1,58	1,17		0,98	1,00	1,00
2.	Sarajevogas	1,07	0,50	0,96	1,11	1,04	1,01	1,01
3.	Toplane	0,12	2,31	1,07	4,39		1,04	1,04
4.	Rad	0,68	1,17	2,42	0,96	1,00	1,01	1,01
5.	Park	0,85		0,92		0,98	0,96	0,96
6.	Pokop	0,88	0,72	0,97	0,70	1,05	0,95	0,95
7.	Tržnice i pijace	0,65	0,44		0,45	1,04	1,02	1,02
8.	Vodostan	2,07	1,09	1,53		1,10	1,20	1,20
9.	Komunalac	4,29	1,27	0,96		1,00	1,02	1,02
10.	Trnovo	8,26	0,90	0,00		2,08	1,79	1,79
	Ukupno	0,54	0,96	1,11	2,95	0,99	1,01	1,01
11.	GRAS	1,21	1,11	1,02	0,00		1,08	1,08

Ukupni izvori sredstva Preduzeća u 2016. godini su se povećali za 0,8% u odnosu na predhodnu godinu. Tekuće obaveze GRAS-a su se povećale za 11%, obaveze prema dobavljačima za 21%.

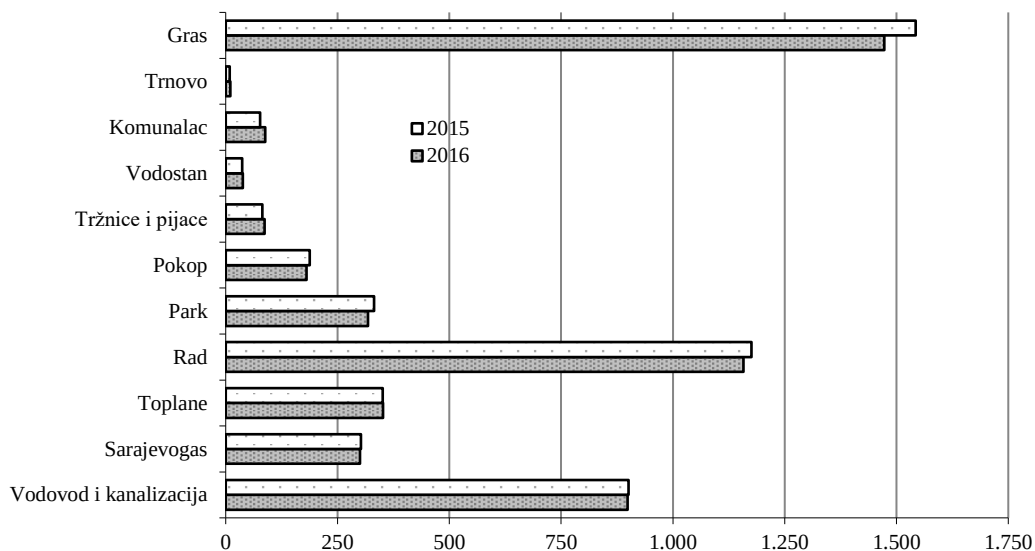
5. Zaposlenost i plaće.

U periodu januar-decembar 2016. godine u KJKP GRAS bilo je zaposleno 1.473 radnika na temelju sati rada. U odnosu na predhodnu godinu broj zaposlenih se smanjio za 4,5%.

Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP

R. br.	JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks 2016 2015	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2016 2015	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2016 2015
		2016.	2015.		2016.	2015.		2016.	2015.	
1.	Vodovod i kanalizacija	11.184.082	10.889.538	102,7	899	901	99,8	1037	1007	102,9
2.	Sarajevogas	4.570.145	4.686.969	97,5	300	302	99,3	1269	1293	98,2
3.	Toplane	5.116.181	5.093.553	100,4	352	351	100,3	1211	1209	100,2
4.	Rad	11.698.882	11.806.899	99,1	1.158	1.176	98,5	842	837	100,6
5.	Park	3.488.702	3.620.845	96,4	318	332	95,8	914	909	100,6
6.	Pokop	3.010.344	3.084.216	97,6	181	188	96,3	1.386	1.367	101,4
7.	Tržnice i pijace	1.303.172	1.320.762	98,7	87	82	106,1	1.248	1.342	93,0
8.	Vodostan	393.323	381.707	103,0	38	37	102,7	863	860	100,3
9.	Komunalac	969.252	767.532	126,3	88	77	114,3	918	831	110,5
10.	Trnovo	87.863	81.111	108,3	10	9	111,1	732	751	97,5
	Ukupno JKP	41.821.946	41.733.132	100,2	3.431	3.455	99,3	1.016	1.007	100,9
11.	GRAS	16.464.139	17.004.524	96,8	1.473	1.543	95,5	931	918	101,4

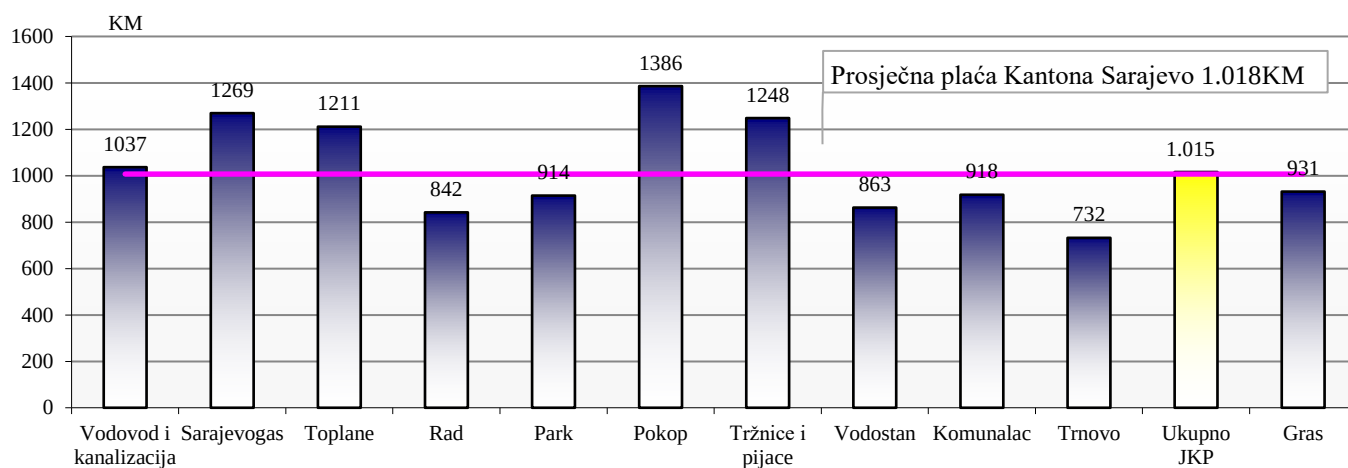
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada

U KJKP GRAS radi oko 42,9% zaposlenih u svim javnim komunalnim preduzećima.

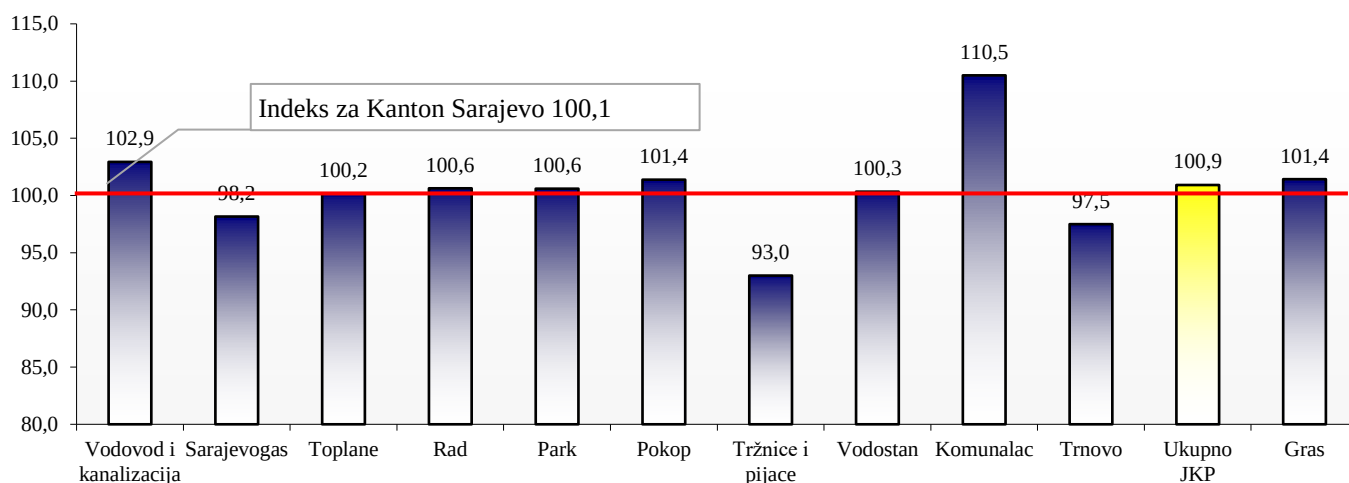
U toku 2016. godine ukupno je isplaćeno 16.464.139 KM na ime neto plaća i naknada, što je manje za 3,2% u odnosu na isplaćene plaće i naknade u 2015. godini.

Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2016.

Prosječnu plaću veću od prosjeka Kantona Sarajevo imaju komunalna preduzeća Pokop za 36,4%, Sarajevogas za 24,9%, Tržnice i pijace za 22,9%, Toplane za 19,2% i Vodovod i kanalizacija 2,0%.

Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2016/2015. u (%)

Prosječna plaća po zaposlenom radniku u toku 2016. godine iznosila je 931 KM i veća je za 1,4% u odnosu na 2015. godinu.

Na dan 31.12.2016. godine u GRAS-u je bilo zaposleno 1.473 radnika (Tabela 18.)

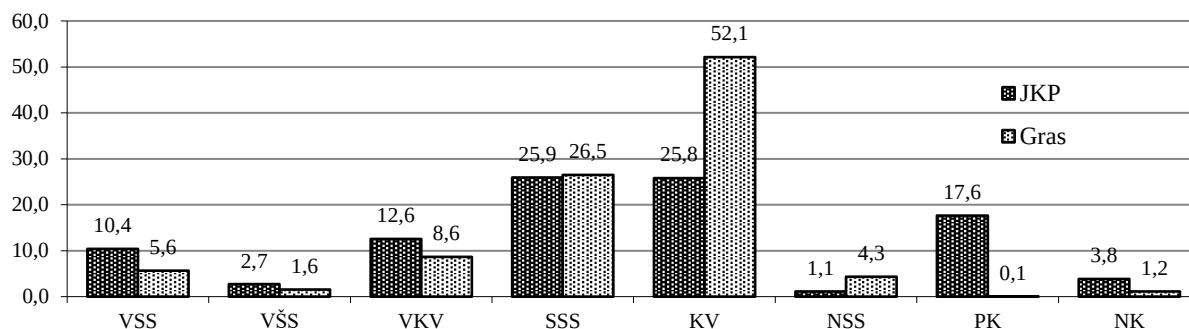
Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2016.

R. br.	JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	98	37	184	194	270		53	42	878
2.	Sarajevogas	78	8	34	115	56		3	5	299
3.	Toplane	59	10	40	122	117	1		4	353
4.	Rad	42	25	24	207	347		497	7	1.149
5.	Park	35	2	142	66			53	20	318
6.	Pokop	17	8		144	4			32	205
7.	Tržnice i pijace	10	1		7	33	38		2	91
8.	Vodostan	3	1	3	18	11			2	38
9.	Komunalac	15		5	17	44			18	99
10.	Trnovo	1	1		2	6				10
Ukupno		358	93	432	892	888	39	606	132	3.440
11.	GRAS	83	23	127	390	768	64	1	17	1.473

Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2016. u %

R. br.	JKP	VŠS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	11,2	4,2	21,0	22,1	30,8	0,0	6,0	4,8	100,0
2.	Sarajevogas	26,1	2,7	11,4	38,5	18,7	0,0	1,0	1,7	100,0
3.	Toplane	16,7	2,8	11,3	34,6	33,1	0,3	0,0	1,1	100,0
4.	Rad	3,7	2,2	2,1	18,0	30,2	0,0	43,3	0,6	100,0
5.	Park	11,0	0,6	44,7	20,8	0,0	0,0	16,7	6,3	100,0
6.	Pokop	8,3	3,9	0,0	70,2	2,0	0,0	0,0	15,6	100,0
7.	Tržnice i pijace	11,0	1,1	0,0	7,7	36,3	41,8	0,0	2,2	100,0
8.	Vodostan	7,9	2,6	7,9	47,4	28,9	0,0	0,0	5,3	100,0
9.	Komunalac	15,2	0,0	5,1	17,2	44,4	0,0	0,0	18,2	100,0
10.	Trnovo	10,0	10,0	0,0	20,0	60,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Ukupno		10,4	2,7	12,6	25,9	25,8	1,1	17,6	3,8	100,0
11.	GRAS	5,6	1,6	8,6	26,5	52,1	4,3	0,1	1,2	100,0

Graf 23. Kvalifikaciona struktura zaposlenih KJKP-a i JKP-a i GRASa u 2016. U (%)

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih u KJKP GRAS najveće učešće ima kvalifikovana radna snaga KV, koja čini preko polovine zaposlenih 52,1%, visoka stručna sprema učestvuje sa 5,6%, a VKV sa 8,6%.

Tabela 20. Neto plaće sa naknadom po kvalifikacionoj strukturi u 2016.godini

R. br.	JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjeak JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.699	1.436	1.242	1.055	1004		795	698	1088
2.	Sarajevogas	1.780	1.474	1.242	1.051	925		770	655	1208
3.	Toplane	1.930	1.603	1.271	1.177	1.081	1122		611	848
4.	Rad	1.496	1.247	1.069	891	784		599	464	914
5.	Park	1.755	1.451	1.278	1.066	859		756	553	1224
6.	Pokop	1.530	1.280		1.145	940			850	1193
7.	Tržnice i pijace	2.589	2.438		1.555	1.426	863		1185	863
8.	Vodostan	1.275	884	804	732	726			578	816
9.	Komunalac	1.184		1.005	818	702			627	732
10.	Trnovo	1.115	932		659	659				788
	Ukupno prosjek	1.635	1.275	879	1.015	1.012	993	584	778	967
11.	GRAS	1.365	1.084	992	876	931	569	860	549	931

Prosječna neto plaća sa naknadom KJKP GRAS po kvalifikacionoj strukturi iznosila je 931 KM što je ispod prosjeka KJKP-a i JKP-a. Prosječna neto plaće bez naknade iznosila je 707 KM. Prosječna neto plaća sa naknadom VSS u KJKP GRAS-u je niža za 16,6% od prosječne neto plaće VSS u ostalim preduzećima, a plaća PK u KJKP GRAS-u je veća za 47,2% od prosječne neto plaće PK u ostalim preduzećima. Uvid u plaće KJKP GRAS dat je u Tabeli 21.

Tabela 21. Neto plaće bez naknade i neto plaće sa naknadom (prosjeak) GRAS

Kvalifikacija	Prosječna neto plaća bez naknada	Prosječna neto plaća sa naknadama na bazi sati rada
VSS	1.047	1.365
VŠS	841	1.084
VKV	761	992
SSS	672	876
KV	714	931
NSS	436	569
PK	667	860
NK	423	549
Ukupno	707	931

KJKP GRAS je posljednji potpisnik Kolektivnog ugovora uposlenika u komunalnoj privredi KS, obzirom da se znalo da će primjena istog povećati troškove uposlenih, te da primjena neće bit moguća bez tnačajne podrške vlasnika preduzeća. Kolektivni ugovor nije nikada u potpunosti primijenjen ali je, pod pritiskom Sindikata početkom 2007. godine izvršeno povećanje plaća. Zbog nepotpune primjene istog značajan broj uposlenika pokrenuo je tužbene zahtjeve.

Tabela 22. Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS

R. br.	JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2015	2016	2015	2016	2015	2016
1.	Vodovod i kanalizacija	10.889.538	11.184.082	61.426.356	63.742.699	17,7	17,5
2.	Sarajevogas	4.686.969	4.570.145	108.021.907	86.056.632	4,3	5,3
3.	Toplane	5.093.553	5.116.181	67.217.995	55.531.115	7,6	9,2
4.	Rad	11.806.899	11.698.882	38.284.506	38.179.730	30,8	30,6
5.	Park	3.620.845	3.488.702	9.641.556	9.387.501	37,6	37,2
6.	Pokop	3.084.216	3.010.344	9.867.632	9.302.560	31,3	32,4
7.	Tržnice i pijace	1.320.762	1.303.172	3.711.671	3.499.229	35,6	37,2
8.	Vodostan	381.707	393.323	1.662.079	1.694.420	23,0	23,2
9.	Komunalac	767.532	969.252	4.542.234	5.735.994	16,9	16,9
10.	Trnovo	81.111	87.863	488.851	2.257.317	16,6	3,9
Ukupno		41.733.132	41.821.946	304.864.787	275.387.197	13,7	15,2
11.	GRAS	17.004.524	16.464.139	70.863.943	64.286.454	24,0	25,6

Preduzeće GRAS u poslovanju ima dodatne otežavajuće okolnosti, kao starost vozila, raznovrsnost voznog parka, stanje infrastrukturnih objekata i dr.

6. Izvedeni pokazatelji poslovanja

Ekonomski pokazatelji poslovanja KJKP GRAS, kao i drugih javnih komunalnih preduzeća daju se u Tabeli 23. a indeksi 2016/2015. u Tabeli 24. Nivo izvedenih pokazatelja u odnosu na prosjek svih javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 23.

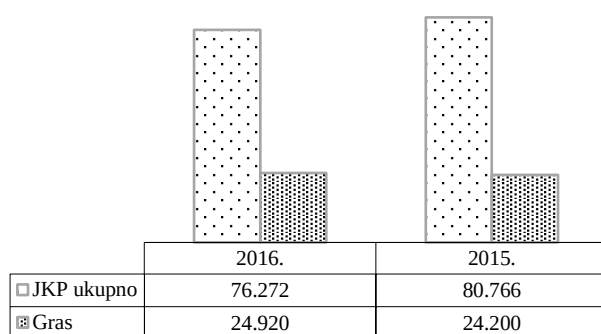
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2016.	54.435	72.600			18.165	0,750				2,58
		31.12.2015.	54.028	71.260			17.232	0,758				3,37
2.	Sarajevogas	31.12.2016.	287.899	287.815	84	75		1,000	0,001	0,000	0,000	2,76
		31.12.2015.	343.200	356.508			13.308	0,963				0,88
3.	Toplane	31.12.2016.	162.949	157.312	5.637	5.054		1,036	0,067		0,035	1,93
		31.12.2015.	163.632	190.960			27.328	0,857				2,77
4.	Rad	31.12.2016.	33.386	33.229	157	141		1,005	0,007	0,005	0,005	1,59
		31.12.2015.	33.416	33.349	67	61		1,002	0,003	0,002	0,002	1,56
5.	Park	31.12.2016.	27.535	29.520			1.986	0,933				3,39
		31.12.2015.	26.493	29.041			2.548	0,912				2,93
6.	Pokop	31.12.2016.	46.478	45.378	1.099	920		1,024	0,155	0,057	0,024	6,56
		31.12.2015.	48.032	47.901	131	70		1,003	0,017	0,007	0,003	6,36
7.	Tržnice i pijace	31.12.2016.	47.617	38.453	9.164	8.234		1,238	0,930	0,041	0,192	4,83
		31.12.2015.	46.951	44.719	2.232	1.976		1,050	0,476	0,009	0,048	10,02
8.	Vodostan	31.12.2016.	48.887	44.590	4.297	3.867		1,096	0,148	0,104	0,088	1,68
		31.12.2015.	42.264	44.921			2.657	0,941				2,18
9.	Komunalac	31.12.2016.	57.787	57.939				0,997				5,53
		31.12.2015.	54.824	54.074	750	750		1,014	0,067	0,011	0,014	4,91
10.	Trnovo	31.12.2016.	242.176	225.732	16.444	14.795		1,073	0,373	0,623	0,068	5,49
		31.12.2015.	68.833	54.317		14.095		1,267				3,51
Ukupno		31.12.2016.	76.272	80.054	1.041	931	4.824	0,953	0,032	0,004	0,014	2,36
		31.12.2015.	80.766	89.246	141	128	8.621	1,267	0,003	0,001	0,002	4,91
11.	GRAS	31.12.2016.	24.920	43.643			18.723	0,571				2,33
		31.12.2015.	24.200	45.926			21.726	0,527				2,37

Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP i JKP

R. br.	JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,71	0,91			3,77
2.	Sarajevogas	3,77	3,60			
3.	Toplane	2,14	1,97			
4.	Rad	0,44	0,42	0,15	0,15	
5.	Park	0,41	0,37			0,41
6.	Pokop	0,61	0,57	1,06	0,99	
7.	Tržnice i pijace	0,62	0,48	8,80	8,85	
8.	Vodostan	0,64	0,56	4,13	4,16	
9.	Komunalac	0,76	0,72			
10.	Trnovo	3,18	2,82	15,79	15,90	
Ukupno		1,00	1,00		1,00	1,00
11.	GRAS	0,33	0,55			3,88

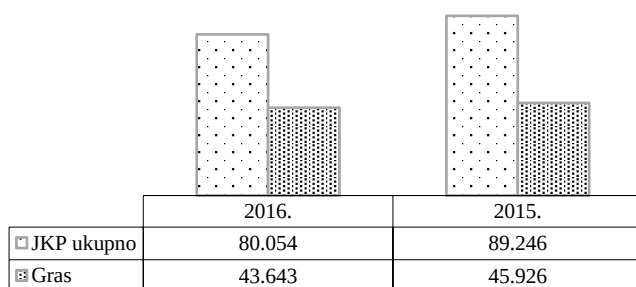
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS

Prihod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 24.920 KM, što je povećanje u odnosu na ostvarenje u 2015. godini za 2,9 %.

Prosječan prihod po zaposlenom svih KJKP veći je od ostvarenog u KJKP GRAS za 3 puta.

Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS

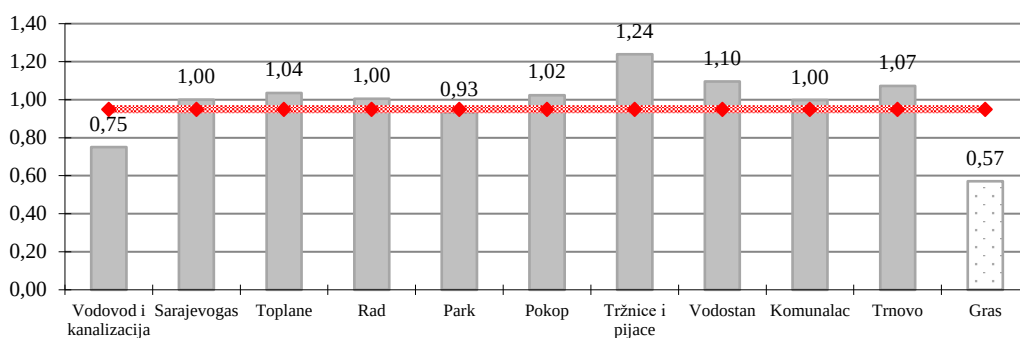

Rashod po zaposlenom u KJKP GRAS iznosi 43.643 KM, što ukazuje na smanjenje u odnosu na 2015. godinu za 5,0%.

Istovremeno, prosječan rashod po zaposlenom kod svih KJKP veći je za 54,5% od ostvarenog u KJKP GRAS.

U 2016. godini KJKP GRAS izkazao je gubitak u poslovanju, pa je ostvareni gubitak po zaposlenom 18.723 KM, što je manje u odnosu na predhodnu godinu za 13,9%. Istovremeno je gubitak po zaposlenom Preduzeća veći za preko 3,8 puta od prosječno ostvarenog u svim komunalnim preduzećima.

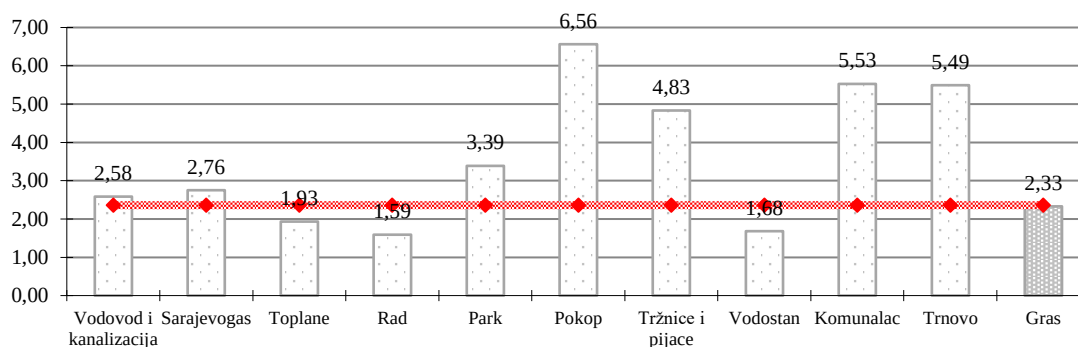
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjek KJKP i JKP=0,95

Efikasnost poslovanja KJKP GRAS, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, na kraju 2016. godine iznosi 0,57 i veća je za 8,3% u odnosu na ostvarenu efikasnost predhodne godine. Efikasnost poslovanja preduzeća je 40,0% manja od prosječno ostvarene efikasnosti ostalih javnih komunalnih preduzeća.

Ostale pokazatelje poslovanja (rentabilnost poslovanja, rentabilnost kapitala i maržu profita) nije moguće računati obzirom da KJKP GRAS nije ostvario dobit u poslovanju.

Graf 27. Koficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,36

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, iznosi 2,33 i blago je manji od prosjeka ostvarenog koeficijenta za ostala javna komunalna preduzeća.

Rezime

KJKP GRAS u 2016. godini ostvarilo je ukupne prihode od 36.707.336 KM koji su manji od ostvarenih ukupnih prihoda u 2015. godini za 1,7 %. Ukupni rashodi u 2016. godini iznose 64.286.454 KM i manji su za 9,3% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2015. godine. Gubitak ostvaren na dan 31.12.2016. godine iznosi 27.579.118 KM i manji za 17,7% u odnosu na 2015. godinu.

Na rezultate poslovanja imaju uticaja i prihodi i rashodi sporednih i pomoćnih djelatnosti. Ukupni prihodi ovih djelatnosti ostvareni u 2016. godini su 1.313.457 KM.

U 2016. godini Budžetom Kantona Sarajevo predviđeno je 19.390.671 KM, a realizovana sredstva iznose 15.149.431 KM i manja su za 9,5% u odnosu na 2015. godinu. U ukupno izdvojenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo, Ministarstvo saobraćaja ukupno je izdvojilo 14.200.671 KM (subvencije za penzionere 5.000.000 KM, subvencije za studente 1.450.000 KM), Ministarstvo obrazovanja izdvojilo je 4.300.000 KM (subvencija za đake osnovnih i srednjih škola) i Ministarstvo za boračka pitanja izdvojilo je 890.000 KM.

Realizovana investiciona ulaganja u saobraćajnu infrastrukturu u 2016. godini iznose 3.602.918 KM. U opremu uloženo je 100% odnosno, ukupna ulaganja.

U toku 2016. godine ukupno zaposlenih na temelju sati rada bilo je 1.473 radnika. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za 4,5%. Prosječna plaća svih komunalnih preduzeća veća je za 9,1% od prosječne plaće KJKP GRAS, a prosječna plaća Kantona Sarajevo veća je za 9,3 % od prosječne plaće Preduzeća.

U strukturi zaposlenih kvalifikovani radnici (KV) čine više od polovine zaposlenih, odnosno 52,1%. Visoka stručna sprema učestvuje sa 1,6%, a visoko kvalifikovani radnici sa 8,6%. Prosječna plaća bez naknade prema kvalifikacionoj strukturi je 707 KM, a sa naknadom 931 KM. U KJKP-u GRAS isplata plaća je neredovna (bez uplate poreza i doprinosa), kao i ostala primanja radnika, te ni penzionisanje radnika nije teklo po planiranoj dinamici, usljed nemogućnosti preduzeća da izmiri obaveze za poreze i doprinose.

Ukupna poslovna sredstva KJKP GRAS na dan 31.12.2016. godine iznose 304.227.290 KM što je veće za 8,3% u odnosu na 31.12.2015. U strukturi ukupnih poslovnih sredstava dominiraju ostala sredstva sa učešćem od 62,9%. U strukturi izvora dominiraju tekuće obaveze sa 83,5% ili 254.052.911 KM, koje su veće za 11,1% u odnosu na 2015. godinu.

U 2016. godini ostvaren je prosječan prihod po zaposlenom od 24.920 KM, a prosječan rashod po zaposlenom iznosi 43.643 KM. Gubitak po zaposlenom iznosi 18.723 KM manji je za 13,9% u odnosu na 2015. godinu. Preduzeće je ostvarilo gubitak efikasnost poslovanja je ispod 1.

U 2016. godini, pređeno je 9,5 miliona km, što je za 0,3 % manje nego u predhodnoj godini, vozni park broji 274 voznih jedinica što je manje za 0,4% u odnosu na predhodnu godinu. Prosječna starost ukupnog voznog parka je 21 godina i 7 mjeseci.

U poslovanju 2016. godine nisu se promijenili sistemski uslovi poslovanja prisutni i u ranijim godinama, a nepovoljniji uslovi poslovanja bili su još više izraženi, te su dodatno kulminirali gubici. U samom materijalu istaknuto je da u postojećim uslovima rada i funkcionisanja Preduzeća navedena problematika kulminirala i dovela do neodrživog ekonomsko-finansijskog poslovanja, kao i funkcionisanje preduzeća uz potvrdu od određenih nezavisnih komisija i

vanjskih institucija. Opći je zaključak da je neophodna temeljita rekonstrukcija cjelog preduzeća, odnosno reinžinjeriing svih poslovnih procesa u GRASu.

ANEKS

KJKP GRAS

adresa	Velika drveta 2
telefon	293-333;293-101

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	36.707.336
rashodi (u KM)	64.286.454
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	27.579.118
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.473
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	931
poslovna sredstva (u KM)	304.227.290
tekuća sredstva (u KM)	15.757.491
stalna sredstva (u KM)	288.469.799
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	24.920
rashodi po zaposlenom (u KM)	43.643
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	18.723
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,571
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0
marža profita (dobit/prihod)	0
marža profita (neto dobit/prihod)	0
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,3

Javna komunalna preduzeća**(KJKP-a i JKP-a)**

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA

prihodi (u KM)	262.374.341
rashodi (u KM)	275.387.197
dobit u poslovanju (u KM)	3.582.368
neto dobit (u KM)	3.201.769
gubitak (u KM)	16.595.224
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.431
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM)	1.016
poslovna sredstva (u KM)	1.338.735.996
tekuća sredstva (u KM)	111.079.061
stalna sredstva (u KM)	1.227.656.935
kapital (u KM)	909.213.839

IZVEDENI POKAZATELJI

prihodi po zaposlenom (u KM)	76.272
rashodi po zaposlenom (u KM)	80.054
dobit po zaposlenom (u KM)	1.041
neto dobit po zaposlenom (u KM)	931
gubitak po zaposlenom (u KM)	4.824
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,953
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,032
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,028
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,004
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,003
marža profita (dobit/prihod)	0,014
marža profita (neto dobit/prihod)	0,012
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,36

Spisak tabela

Tabela 1. Osnovni finansijski rezultati poslovanja KJKP i JKP u KM	5
Tabela 2. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u KM	7
Tabela 3. Struktura prihoda KJKP-a i JKP-a u %	8
Tabela 4. Struktura ukupnih rashoda.....	11
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP i JKP-nominalna struktura u KM	11
Tabela 6. Ukupni rashodi JKP – struktura u %	12
Tabela 7. Struktura ostvarenog gubitka.....	14
Tabela 8. Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP-a i JKP-a.....	15
Tabela 9. Isplate za investicije po izvorima finansiranja u KM	16
Tabela 10. Ostvarene investicije u KJKP-u i JKP-u u KM	16
Tabela 11. Ukupna poslovna sredstva KJKP i JKP –aktiva u KM.....	17
Tabela 12. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2015. i 31.12.2016.-struktura poslovnih sredstava u %	19
Tabela 13. Poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a –indeksi 2016/2015	19
Tabela 14. Pasiva KJKP-a i JKP-a-izvori sredstava u KM	20
Tabela 15. Pasiva KJKP-a i JKP-a u %.....	21
Tabela 16. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a - indeksi 2016/2015.	22
Tabela 17. Zaposlenost i plaće KJKP i JKP	22
Tabela 18. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12. 2016.....	24
Tabela 19. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP i JKP na dan 31.12 2016. u %	24
Tabela 20. Neto plaće sa naknadom po kvalifikacionoj strukturi u 2016.godini	25
Tabela 21. Neto plaće bez naknade i neto plaće sa naknadom (prosjeak) GRAS	25
Tabela 22. Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima JKP-a i KJKP-a GRAS	26
Tabela 23. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP i JKP –na osnovu dobiti i neto dobiti.....	26
Tabela 24. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP i JKP	27

Spisak grafova

Graf 1. Finansijski rezultati poslovanja KJKP GRAS	4
Graf 2. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM).....	5
Graf 3. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM)	6
Graf 4. Dobit u poslovanju KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM)	6
Graf 5. Neto dobit po KJKP-a i JKP-a u 2016. (u KM).....	6
Graf 6. Gubitak KJKP-a i JKP u 2016. (u KM)	6
Graf 7. Struktura rashoda KJKP GRAS, u KM.....	8
Graf 8. Struktura rashoda KJKP GRAS, u %.....	9
Graf 9. Struktura troškova energije u %.....	9
Graf 10. Troškovi usluga KJKP GRAS, u KM	10
Graf 11. Struktura troškova usluga KJKP GRAS, u %	10
Graf 12. Struktura ostalih troškova poslovanja KJKP GRAS u %.....	10
Graf 13. Sredstva budžeta po KJKP-a u 2016.....	15
Graf 14. Stuktura ostvarenih investicija KJKP GRAS u 2016. godini u (%)	17
Graf 15. Ukupna imovina KJKP u 2016. u (million)	18
Graf 16. Struktura imovine KJKP GRAS, 31.12.2016.....	18
Graf 17. Učešće građevinskih objekata u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2016. (%).....	18
Graf.18. Struktura izvora sredstava KJKP GRAS, 31.12.2016.	20
Graf 19. Učešće kapitala u ukupnoj imovini KJKP i JKP 31.12.2016.	21
Graf 20. Broj zaposlenih na temelju sati rada	23
Graf 21. Prosječna plaća KJKP i JKP u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo u 2016.	23
Graf 22. Indeks prosječnih plaća 2016/2015. u (%).....	24
Graf 23. Kvalifikaciona struktura zaposlenih KJKP-a i JKP-a i GRASa u 2016. U (%).....	25
Graf 24. Prihod po zaposlenom KJKP GRAS.....	27
Graf 25. Rashod po zaposlenom KJKP GRAS	27
Graf 26. Efikasnost poslovanja preduzeća prosjek KJKP i JKP=0,95	28
Graf 27. Koficijent obrtaja sredstava KJKP i JKP=2,36.....	28

KORIŠTENI IZVORI

KJKP GRAS:

Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2016.godini

Bilans uspjeha preduzeća za 01.01- 31.12.2016.godine

Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2016.godine

Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2016. godinu)

Godišnji izvještaj o investicijama za 2016. godinu (Obrazac INV – 01)

Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2016. godinu

Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)

Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK.

Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.

Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu

Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo:

Informacija o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2015. godinu u Kantonu Sarajevu

Federalni zavod za statistiku:

Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po Kantonima, Sarajevo, mart 2016. godine